

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2022

Organizácia: **Slovenské technické múzeum**
Rezort: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**
Typ hospodárenia: **príspevková organizácia**
Miesto konania verejného odpočtu: **Slovenské technické múzeum
Hlavná 88, Košice**
Čas konania verejného odpočtu: **13. 4. 2023, 10.00 hod.**

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke MK SR:
<https://www.culture.gov.sk/ministerstvo/organizacie-ministerstva/verejne-odpocety/>

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke organizácie:
www.stm-ke.sk

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE	4
3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHĽAD ICH PLNENIA	7
3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov	9
4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	34
4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	34
4.2 Rozbor nákladov a výnosov	35
4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	37
4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	37
4.5 Prioritné projekty a ich plnenie	38
4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov	38
5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A NA SPOLUFINANCOVANIE	40
6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	40
7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	40
8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI	41
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	44
10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI	45
11. ZÁVER	46

PRÍLOHY

Organizačná schéma Slovenského technického múzea platná k 31. 12. 2022

Tabuľky č. 1 až 12

Zhodnotenie výsledkov interných, externých kontrol a auditov vykonaných za obdobie roka 2022

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Slovenské technické múzeum
Sídlo organizácie: Hlavná 88, 040 01 Košice
Pobočky
a vysunuté pracoviská: STM-Múzeum dopravy, Šancová 1/B, 811 04 Bratislava
STM-Múzeum letectva, ul. Bielych Albatrosov, 040 17 Košice-Barca
STM-Múzeum Solivar, Nám. osloboditeľov 4, 080 05 Prešov
Múzeum J. M. Petzvala, Petzvalova 30, 059 01 Spišská Belá
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Štóska 16, 044 25 Nižný Medzev
Kaštieľ v Budimíre, súp. č. 6, 044 43 Budimír
Hámor v Medzeve, Štóska 141, 044 25 Medzev

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Zriaďovacia listina: MK-1426/2010-10/5882
v znení Rozhodnutia č. MK-2767/2015-110/13883

IČO: 31297111
Dátum zriadenia: 20. jún 1947
Forma hospodárenia: príspevková organizácia
Štatutárny zástupca: Mgr. Zuzana Šullová
Členovia vedenia: Mgr. Zuzana Šullová, generálna riaditeľka
Ing. Marián Majerník, námestník GR pre odborné činnosti
Mgr. Ján Melich, námestník GR pre marketing a prezentáciu
Ing. Mikuláš Komorovský, námestník GR pre ekonomicko-prevádzkovú činnosť
doc. Mgr. Ľuboš Kačírek, PhD., riaditeľ STM-Múzea dopravy v Bratislave
Ing. Miroslav Hájek, riaditeľ STM-Múzea letectva v Košiciach
PhDr. Marek Duchoň, riaditeľ STM-Múzea Solivar v Prešove
JUDr. Ivana Kirešová, tajomníčka

Telefón: 055/ 245 11 11, 055/ 62 236 65, 055/62 240 35 – 36
Fax: 055/62 259 65
E-mail: stmke@stm-ke.sk
Web stránka: www.stm-ke.sk

Hlavné činnosti Slovenského technického múzea

- Budovanie a vedecké zhodnocovanie zbierkového fondu špecializovaného na dokumentáciu dejín vývoja vedy, techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky.
- Zabezpečovanie všestrannej bezpečnosti a odbornej ochrany zbierkových predmetov predovšetkým konzervovaním a reštaurovaním, zabezpečovanie odbornej revízie zbierkových predmetov.
- Riešenie vedeckovýskumných úloh v oblasti svojej špecializácie a spolupráca na vedeckovýskumnej činnosti s inými inštitúciami.
- Sprístupňovanie výsledkov odbornej činnosti, najmä prezentáciou spravovaného zbierkového fondu formou expozícií, výstav vo vlastných i cudzích priestoroch, ako aj prostredníctvom publikačnej a edičnej činnosti a iných odborných, výchovno-vzdelávacích a prezentačných aktivít.
- Informačná, poradenská činnosť a ďalšie odborné služby v oblasti starostlivosti o vybrané hnutelné i nehnuteľné technické pamiatky.
- Budovanie a odborná správa špecializovanej knižnice.
- Zabezpečovanie a realizácia vedeckých, kultúrno-výchovných, kultúrno-spoločenských, odborných a vzdelávacích aktivít a podujatí súvisiacich so základným poslaním a špecializáciou múzea.
- Zabezpečovanie edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti v súlade s poslaním a špecializáciou múzea.

2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Poslanie Slovenského technického múzea

Slovenské technické múzeum (STM) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou. Dokumentuje vývoj vedy, výroby, techniky, dopravy a priemyslu na Slovensku v porovnaní s vývojom vedy a techniky vo svete. Plní funkciu odborného-metodického a koordinačného pracoviska pre múzeá so špecializáciou na dokumentáciu súvisiacu s rozvojom vedy a techniky v Slovenskej republike. Základným poslaním múzea je na základe prieskumu a vedeckého výskumu vykonávať základné odborné múzejné činnosti, a to získavať, vedeckými metódami zhodnocovať, skúmať, ochraňovať, využívať a prezentovať zbierkové predmety, zbierky a dokumentačné materiály viažuce sa ku komplexnej dokumentácii dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a k podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Zbierkové predmety, odbornú dokumentáciu k nim a poznatky získané ich odborným spracovaním prezentuje prostredníctvom stálych expozícií, výstav, edičnej, publikačnej, vzdelávacej a prednáškovej činnosti doma i v zahraničí a ďalšími kultúrno-výchovnými aktivitami určenými pre najširšiu verejnosť, vrátane detí a mládeže. V rámci svojej špecializácie sa zameriava na starostlivosť o vybrané nehnuteľné technické pamiatky na území Slovenskej republiky.

Stručné zhodnotenie činnosti organizácie

Všetky činnosti organizácie boli, najmä do mesiaca apríl 2022, zásadne ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19 a s tým súvisiacimi protipandemickými opatreniami v Slovenskej republike, následne finančnou a energetickou krízou. Podľa predmetu kontraktu na rok 2022 a jeho dodatku č. 1 bolo **realizovanie základných odborných činností** v rámci projektov zabezpečené nasledovne:

V hodnotenom období bolo **do zbierkového fondu STM nadobudnutých** 258 ev. j. nových prírastkov, čo predstavuje 260 ks zbierkových predmetov. 88 ks kurátori nadobudli výskumom/vlastným zberom, 124 ks bolo nadobudnutých kúpou, 43 ks získalo múzeum darom a 5 ks prevodom. V hodnotenom období múzeum nerealizovalo vyradovanie zbierkových predmetov z odbornej evidencie. Zbierkový fond STM k 31. 12. 2022 obsahoval 19 406 ev. j., čo predstavuje 36 880 ks zbierkových predmetov.

Mimoriadne dobré výsledky dosiahlo STM v rámci **odbornej evidencie zbierkových predmetov**, čo súvisí s pokračujúcim nastavením práce odborných zamestnancov (kurátorov a dokumentátorov) na využívanie práce z domácností opakovane do mesiaca apríl 2022 v súvislosti s pandemickou situáciou a od mesiaca november 2022 s energetickou krízou. Novovytvorených a komplexne spracovaných bolo 467 prvostupňových záznamov a 654 katalogizačných záznamov, v rámci opráv odbornej evidencie (chyby z konverzií AMIS – ESEZ z obdobia 2007/2008) bolo opravených 1374 prvostupňových a doplnených, komplexne alebo čiastočne 3180 katalogizačných záznamov. Celkovo malo k 31. 12. 2022 STM v elektronickej evidencii spracovaných 20 038 prvostupňových záznamov (v tom bolo 481 k nezberkovým predmetom/najmä depozitom) k 35 708 kusom zbierkových predmetov, a 20 814 druhostupňových – katalogizačných záznamov (v tom bolo 475 k depozitom) a z toho 15 675 s digitálnym obrázkom/obrázkami zbierkových predmetov. STM tiež postupne prechádza na elektronicкую evidenciu záznamov o odbornom ošetrovaní zbierkových predmetov v konzervátorskom module ESEZ 4G, pričom v roku 2021 bolo spracovaných 119 záznamov o odbornom ošetrovaní.

V hodnotenom období múzeum pokračovalo v zavádzaní využitia vybraných možností elektronickej správy zbierok o tzv. depozitárny modul, STM rozšírilo označovanie RFID štítkami, okrem označovania zbierkových predmetov určených na zmenu trvalého odborného uloženia do novozriadeného Centrálného depozitára, aj pre všetky prírastky, čo významne zefektívňuje procesy odbornej revízie a znižuje riziká ľudskej chyby pri identifikácii zbierkových predmetov.

Slovenské technické múzeum okrem elektronickej evidencie zbierkových predmetov naďalej vykonáva tradičnú písomnú formu chronologickej evidencie.

V roku 2022 plynul 4. rok päťročného cyklu **komplexnej odbornej revízie** zbierkového fondu Slovenského technického múzea. Situácia v tejto činnosti sa podriadila protipandemickým opatreniam, zásadne však realizácii projektu "Zriadenie centrálného depozitára"/sťahovaniu zbierkových predmetov a aktivitám k výročiam Slovenského technického múzea, napriek tomu bolo fyzicky revidovaných bolo celkovo 2375 ev. j., čo predstavuje porovnanie fyzického a evidenčného stavu u 2575 ks zbierkových predmetov v rámci riadnych odborných revízií 3 zbierok. Oproti Plánu komplexnej odbornej revízie zbierkových predmetov v správe STM 2019 – 2023 nebola ukončená ku koncu roka 2022 odborná revízia 2 zbierok, pričom posunom termínu nedochádza k ohrozeniu splnenia 5-ročného cyklu komplexnej revízie zbierkového fondu

STM. Situácia je dôsledkom nedostatku personálneho zabezpečenia STM a výrazným zapojením odborného personálu v prevádzkových činnostiach.

V rámci náprav podmienok trvalého odborného uloženia zbierkových predmetov STM bolo naďalej prioritou pokračovanie v projekte Zriadenie centrálného depozitára STM, pričom sa podarilo do Centrálného depozitára STM presťahovať 445 ev. j. zbierkových predmetov, čo okrem samotného transportu zahŕňalo označenie zbierkových predmetov (výrobu a umiestnenie RFID štítkov na ZP). V hodnotenom období boli sťahované zbierkové predmety z pôvodných depozitárov v STM-Múzeu letectva v Košiciach a zo sídelných pivničných depozitárov v sídle STM. Celkovo bolo k 31. 12. 2022 v Centrálnom depozitári presťahovaných 6982 ev. j. zbierkových predmetov, pričom podstatnú časť tvoria i veľkorozmerné a ťažko manipulovateľné artefakty. Vyriešenie dlhodobých hromadených problémov s trvalým odborným uložením zbierkových predmetov v správe STM je pre činnosť múzea kľúčové, projekt zriadenia Centrálného depozitára STM je realizovaný od januára 2020, pričom najmä pandémie výrazne ovplyvnila predpokladaný časový rámec splnenia cieľov v oblasti reorganizácie depozitárov STM.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov v správe STM bolo v roku 2022 realizované vo vlastnej réžii. V hodnotenom období bolo 5 pracovníkmi konzervátorských a reštaurátorských pracovísk STM odborne ošetrovaných spolu 133 kusov zbierkových predmetov. V rozsahu konzervovania išlo o 123 kusov zbierkových predmetov a reštaurovaných bolo 10 zbierkových predmetov. Dodávateľsky bola realizovaná 4. etapa reštaurovania/obnovy NKP Lod' Šturec zameraná na pokračovanie reštaurovania okien a okenných systémov. Výsledkom etapovitého projektu má byť komplexné odborné ošetrovanie NKP Remorkér Šturec a jeho adaptácia na tzv. lodné múzeum. Práce na plavidle momentálne umiestnenom na NKP "Lodný výťah" v Zimnom prístave v Bratislave sú realizované od roku 2015 s výraznou pomocou združenia Slovenský plavebný kongres a OZ Klub ochrany technických pamiatok. Celkovo bolo v hodnotenom období odborne ošetrovaných zo zbierkového fondu STM 134 ks zbierkových predmetov, z toho 10 reštaurovaním, 21 predmetov príslušenstva k zbierkovým predmetom v správe STM, pokračovali etapovité reštaurovania – obnova NKP Lod' Šturec, lietadla L-39 V zo zbierkového fondu VHÚ-Vojenského historického múzea Piešťany a zrealizované bolo reštaurovanie lietadla L-39 vyr. č. 0001 zapožičaného z Leteckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach.

V rámci **odbornej metodickej činnosti** organizovalo STM dve konferencie – 28. a 29. 6. 2022 medzinárodnú konferenciu Zlatá éra československého letectva a v dňoch 29. 9. – 1. 10. 2022 medzinárodnú konferenciu Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku. Obe konferencie boli hlavnými odbornými aktivitami realizovanými v rámci výročia Slovenského technického múzea (75. výročie vzniku STM) a jeho pobočiek (20. výročie založenia Múzea letectva a 50. výročie založenia Múzea Solivar). Z oboch konferencií STM vydalo zborníky príspevkov v tlačenej aj v online verzii. Celoročne bola odbornými zamestnancami poskytovaná odborná metodická pomoc a konzultačná činnosť na základe vyžiadaní rôznych inštitúcií, združení i súkromných osôb.

V rámci **vedeckovýskumnej činnosti** bolo v hodnotenom období riešených 12 úloh. Tematicky boli zamerané na zdravotnícku techniku (anestetická a dýchacia technika); fyziku (meradlá); strojárstvo (československé automobily); dopravu lodnú (propeler Kamzík); hodinárstvo (slnečné hodiny a horológia); hutníctvo a baníctvo (hutnicke pamiatky na Gemeri); geodéziu a kartografiu (prístroje jemnej mechaniky a optiky zn. Fričovci a Srb & Štys/od technického pera k 3D modelovaniu); odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (ochrana kovových povrchov/špec. zliatin hliníka v podmienkach Múzea letectva v Košiciach); banskú techniku (záchrannú a meráciu); dopravu (mestskú hromadnú dopravu v Trnave); baníctvo-solivarníctvo (Soľná baňa v dobovom kartografickom materiáli); výskum múzejného publika. Z výstupov vedeckovýskumných úloh STM vydalo v hodnotenom období 5 publikácií. Základný výskum vo všetkých odboroch dokumentovaných STM bol realizovaný priebežne, a to najmä v súvislosti so selekciou potenciálnych muzeálií a následne akvizičnou činnosťou (viď odstavec venovaný akvizičnej činnosti), a samozrejme v súvislosti s využitím pri odbornom spracovaní (viď odstavec venovaný elektronickej odbornej evidencii) a zhodnocovaní zbierkových predmetov.

V rámci **edičnej činnosti STM** v roku 2022 vydalo 2 katalógy (k novej expozícii a novej výstave), 2 informačné skladačky, 1 interaktívnu knižku pre deti, 5 titulov publikácií ako výstupov z vedeckovýskumnej činnosti, 2 zborníky príspevkov z realizovaných medzinárodných konferencií v roku 2022, ročné periodikum/noviny STM Aktuálne a množstvo drobných tlačí/sprievodných tlačovín (pracovné listy, propagačné materiály). Vo viacerých prípadoch sú tituly vydané zároveň v tlačenej, a zároveň online verzii.

V rámci **prezentačnej činnosti STM** v roku 2022 prevádzkovalo 31 expozícií, z toho 1 interaktívnu špecializovanú expozíciu vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária. V mesiaci máj 2022 múzeum sprístupnilo 1 novú expozíciu „Elektrovek. 200 rokov elektro-

techniky“ v sídle STM, Hlavná 88, Košice, čím ukončilo 2. etapu projektu „Elektrotechnika – komplexná reінstalácia expozície“. Menšie svojpomocné úpravy expozícií boli realizované v STM-Múzeu letectva v Košiciach a STM-Múzeu dopravy v Bratislave, súviseli najmä s vyinštalovaním reštaurovaných zbierkových predmetov, doplnením diorám, osobitných tematických celkov, repasáciou textových častí expozícií a pod. Kritickú situáciu s nedostatkom financií na udržiavanie interaktívnej expozície Vedecko-technické centrum pre deti a mládež v sídle STM v Košiciach múzeum dočasne riešilo zrušením 2. poschodia expozície a kumulovaním vybraných exponátov na 1. poschodie. K tomuto riešeniu múzeum pristúpilo aj v súvislosti s opatreniami na šetrenie (energetická kríza). V rámci **výstavnej činnosti** STM zrealizovalo v roku 2022 celkom 25 výstav vo vlastných priestoroch, z toho 8 vlastných výstav (v tom 3 pokračovanie z predchádzajúceho obdobia), 1 výstavu v spolupráci, 13 prevzatých a 3 dovezených zo zahraničia (v tom 1 pokračujúca z predchádzajúceho obdobia). V mesiaci apríl 2022 STM sprístupnilo v sídle STM v Košiciach štatutárnu výstavu Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika, ku ktorej bol vydaný katalóg, informačná skladačka a interaktívna knižka pre deti. V mesiaci október STM sprístupnilo v STM-Múzeu dopravy v Bratislave štatutárnu výstavu 100 rokov Dunajplavby. Príbehy slovenských lodí na riekach, moriach a oceánoch. Pokračovali čiastkové prípravné práce súvisiace s plánovanými expozíciami k tematike „éra plastov“ v sídle STM v Košiciach, so zámerom komplexnej reінstalácie expozícií v STM-Múzeu dopravy v Bratislave, reінstaláciou expozície hodín v Kaštieli v Budimíre a expozíciou čs.letectva/letectva na Slovensku v Múzeu letectva v Košiciach. V rámci mobility zbierkového fondu STM bolo v roku 2022 požičaných a prenajatých spolu 484 ev. j. zbierkových predmetov na účely prezentačných projektov iných subjektov.

V rámci **ostatnej prezentačnej činnosti** bolo v hodnotenom období v STM realizovaných 1 583 výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských sprievodných aktivít s návštevnosťou 47 911 osôb. Osobitne **expozície a výstavy v STM navštívilo 63 739 osôb. Návštevnosť celkovo bola 111 650 osôb**, čo vzhľadom na výrazné obmedzenia až do mesiaca apríl predstavuje veľmi pozitívny výsledok. Od mesiaca október 2022 došlo k zmene projektu "Prvé nedele v mesiaci zadarmo" na „Prvé stredu v mesiaci zadarmo“, pričom v roku 2022 tieto bezplatné vstupy do expozícií a výstav využilo 8 123 osôb. V dočasne obnovenom projekte kultúrnych poukazov bolo na návštevu aktivít realizovaných STM použitých 12 711 poukazov.

V oblasti **ochrany spravovaných národných kultúrnych pamiatok** sa v hodnotenom období podarilo realizovať v rámci „IA 40195 STM KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea“ čiastočnú rekonštrukciu NKP Solivar s areálom/objekt Četerne, rekonštrukciu strechy NKP Hlavná 88 v Košiciach – sídelnej budovy STM, čiastočnú výmenu okien na objekte budovy s Planetáriom v komplexe NKP Hlavná 88 v Košiciach a vypracovať projektovú dokumentáciu k riešeniu kritického stavu v NKP Solivar s areálom/objekt Varňa František. Kritická situácia pretrváva v NKP Huta Karol vo Vlachove, sťažaná situáciou súkromného vlastníctva prináležiacich pozemkov, v NKP Hámor v Medzeve ostávajú neriešené problémy so stratou funkčnosti a s tým súvisiace problémy s drewnou masou, najmä technologických častí hámra, NKP Kaštieľ v Budimíre taktiež zostáva v nezmenenom stave, pričom STM sanuje problémy s vysokou vlhkosťou vlastnými prostriedkami, taktiež situácia kaštieľskeho parku, problém oplotenia zostáva nezmenený. V prípade huteľnej NKP Šturec bola v medziach možností, vďaka podpore v rámci prioritných projektov MK SR, realizovaná ďalšia etapa obnovy zameraná na obnovu okien a okenných systémov lode. Množstvo problémov sa kumuluje v NKP Solivar s areálom v Prešove, kde okrem vyriešenej statiky Četerní v roku 2022, sa nabaľujú problémy zlého stavebno-technického stavu objektu Gápl'a, problému odvodnenia Varne František i problémy v novorekonštruovanom objekte Sklad soli (zatekanie strechy, situácia novovzniknutej trhliny v podlahe celého monumentálneho objektu). Urgentné sú tiež prípady intenzívneho zatekania do objektov Múzea letectva v Košiciach, najmä do administratívnej budovy s umiestnením konzervátorských dielní a depozitárov (čiastočne riešené v decembri 2022) a do objektu tzv. garáží s umiestnením expozícií cestnej dopravy s mimoriadne hodnotnými exponátmi historických vozidiel. V prípade zlej situácie objektu "Galérie lietadiel" (prestrešenie) – vizuálne identifikovateľné prehrdzavenie častí konštrukcie, permanentné zatekanie do elektroinštalácie atď., múzeum opäť realizovalo viaceré konzultácie s odborníkmi vo veci nastavenia a naplánovania opráv a následne pravidlenej údržby. Prípadná opakujúca sa havária objektu (zrútenie časti prestrešenia ako v roku 2008) by mala mať fatálne následky.

Sumárny prehľad údajov o činnosti múzea v roku 2022

Kategória údajov	Vykazovaný rok 2022
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet príř. čísiel	19 406
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet kusov	36 880
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet príř. č.	258
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet kusov	260

Kategória údajov		Vykazovaný rok 2022
Úbytok zbierkových predmetov - vyradovanie – počet ev. j.		0
Úbytok zbierkových predmetov - vyradovanie – počet ks		0
Celkový počet elektronicky skatalogizovaných zbierkových predmetov – ev. č. (počet záznamov)		20 814
Počet novovytvorených prvostupňových záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky		467
Počet novovytvorených katalogizačných záznamov o zbierkových predmetoch a depozitoch elektronicky		654
Počet rekatalogizovaných záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky		3 180
Celkový počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov v správe STM		134
z toho	dodávateľsky	1
Celkový počet odborne ošetrovaného príslušenstva k zbierkovým predmetom v správe STM		23
Celkový počet expozícií		31
z toho	nové expozície:	1
	celoročne sprístupnené expozície	24
Celkový počet výstav v priestoroch múzea		25
z toho	vlastné (nové)	5
	reprízy vlastných výstav/resp. pokračujúce	3
	v spolupráci	1
	prevzaté	13
	dovezené zo zahraničia	3
Výstavy v iných inštitúciách		0
z toho	vyvezené v zahraničí	0
Celkový počet výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských (sprievodných) podujatí:		1 583
Celkový počet návštevníkov		111 650
z toho	individuálna návštevnosť expozícií a výstav	63 739
	kultúrno-vzdelávacie podujatia	47 911
Bežný transfer rok 2022 v Eur		1 808 354
Vlastné výnosy a tržby /vstupné a prenájom/ v Eur		440 017

Podrobné hodnotenie naplnenia kontraktom stanovených cieľov a ich ukazovateľov je obsahovou súčasťou bodu 3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov.

3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a STM uzatvorili dňa 27.1.2022 kontrakt pod číslom MK-2656/2022-242/1384 na rok 2022. Predmetom kontraktu v súlade so zriaďovacou listinou je poskytovanie verejných služieb a realizácia následovných činností:

- a) výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a to:
  - nadobúdanie zbierkových predmetov v súlade so špecializáciou múzea a v súlade s Akvizičnou politikou Slovenského technického múzea a Plánom akvizičnej činnosti Slovenského technického múzea na obdobie 2019 – 2023, pričom nadobúdanie bude realizované všetkými formami podľa ustanovení zákona č. 206/2009 Z. z. v platnom znení,
  - vykonávanie odbornej evidencie zbierkových predmetov elektronicky prostredníctvom špecializovaného softvéru na odbornú evidenciu zbierkových predmetov, zároveň vykonávanie chronologickej evidencie zbierkových predmetov klasickou písomnou formou,
  - vykonávanie odbornej revízie zbierkových predmetov v súlade s Plánom komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea na obdobie 2019 – 2023,
  - vykonávanie odborného ošetrovania zbierkových predmetov formou konzervovania a reštaurovania v súlade s Plánom odborného ošetrovania zbierkových predmetov v správe Slovenského technického múzea na rok 2022,
  - zabezpečenie odborného uloženia zbierkových predmetov a jeho kvalitatívne zlepšovanie pokračovaním realizácie projektu "Zriadenie centrálného depozitára STM",
  - vykonávanie metodickej činnosti, a to realizáciou odborných vzdelávacích aktivít určených pre odbornú verejnosť a poskytovanie informačných, metodických, odborných-poradenských a konzultačných služieb v oblasti špecializácie múzea,

- realizáciu prezentačnej činnosti najmä tradičnou múzejnou formou sprístupňovaním expozícií a výstav a špecializovaných zariadení Slovenského technického múzea, tvorbou a realizáciou sprievodných kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích podujatí, publikačnou činnosťou,
  - realizáciu edičnej činnosti najmä vydávaním titulov propagujúcich Slovenské technické múzeum ako celok, jeho jednotlivé špecializované múzeá a pobočky, zabezpečenie vydávania edičných titulov ako výsledkov vedeckovýskumnej činnosti múzea,
  - zabezpečenie vykonávania činnosti špeciálnej Knižnice Slovenského technického múzea, dopĺňovanie knižničného fondu v súlade so špecializáciou vedných odborov, ktoré sú predmetom činnosti múzea a pre potreby odborných zamestnancov múzea. Zabezpečenie poskytovania knižnično-informačných služieb registrovaným používateľom knižnice,
  - zabezpečenie marketingu a propagácie výsledkov činnosti Slovenského technického múzea ako celku i jednotlivých realizovaných činností a aktivít,
  - zabezpečenie prevádzkovej činnosti múzea, činností súvisiacich so správou hnuiteľného a nehnuteľného majetku zvereného štátom, hospodárenie so zverenými finančnými prostriedkami, ktorými priebežne zabezpečuje úhrady záväzkov vyplývajúcich z pracovno-právnych vzťahov, z obchodných vzťahov a ďalších záväzkov súvisiacich s činnosťou Slovenského technického múzea,
- b) vedeckovýskumná činnosť zameraná prioritne na nadobúdanie zbierkových predmetov, odborné zhodnocovanie a vedecké skúmanie zbierkových predmetov a riešenie interných vedeckovýskumných úloh v súlade s Konceptiou vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea a Plánom vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea na obdobie rokov 2019 – 2022,
- c) sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov,
- d) pri plnení činnosti a realizácie aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Z dôvodu realizácie rozpočtových opatrení v priebehu roka 2022 a taktiež z dôvodu zmien merateľných ukazovateľov, súvisiacimi s protipandemickými opatreniami, bol podpísaný Dodatok č. 1 ku Kontraktu č. MK-2656/2022-242/1384.

Stanovený kontrakt v objeme 1 673 305 € bol po vykonaní rozpočtových opatrení navýšený a Dodatkom č. 1 upravený na sumu 1 843 354 €. V priebehu roka 2022 bol čerpaný vo výške 1 840 729 €, čo je plnenie vo výške 99,86 %.

Projekt – výkon základných odborných múzejných činností, príloha č. 3a vo výške 1 665 205 €, po vykonaní rozpočtových opatrení upravený na sumu 1 835 254 € bol čerpaný vo výške 1 832 629 €, čo je plnenie na 99,86 %.

Projekt vedecko-výskumná činnosť, tabuľková príloha č. 3b, bol čerpaný vo výške 8 100 €, čo je plnenie na 100,00 %.

Výdavky hradené z tržieb a výnosov stanovené kontraktom v objeme 275 000 € , boli upravené vlastnými rozpočtovými opatreniami na sumu 435 000 € a činili 444 926 €, čo je plnenie na 102,28 %.

V zmysle článku IV. kontraktu, bod 2 – sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov boli vyzbierané kultúrne poukazy v hodnote 12 711 €.

Členenie	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov	
		kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
Spolu 600 – bežné výdavky	2 251 990	1 808 354	1 808 354	275 000	443 636
z toho:					
-výkon základných odborných múzejných činností príloha č. 3a k príl. č. 2	2 243 890	1 800 254	1 800 254	275 000	443 636
- vedecko-výskumná činnosť príloha č. 3b k príl. č. 2	8 100	8 100	8 100		

V zmysle čl. III. kontraktu, bodu 3 a 5, Ministerstvo kultúry SR vydalo rozpočtové opatrenia v roku 2022:

- na bežné výdavky, prvok 08S0106	65 049 €
- na bežné výdavky, prvok 08T0103	52 000 €
- na bežné výdavky, prvok 08T0106	8 000 €
- na bežné výdavky, prvok 08T010E	10 000 €
Spolu bežné výdavky:	135 049 €
- na kapitálové výdavky, prvok 08T0106	35 000 €
Spolu kapitálové výdavky:	35 000 €

3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov

V znení Dodatku č. 1 Kontraktu č. MK – 2656/2022-242/1384 na rok 2022, uzatvoreného medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a STM na poskytovanie verejných služieb a realizáciu činností boli definované nasledovné merateľné ukazovatele, ktoré uvádzame aj s plnením za rok 2022:

a) výkon základných odborných činností

1. Nadobúdanie zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: 50 ks zbierkových predmetov.

Reálne plnenie: 260 ks zbierkových predmetov.

2. Odborná evidencia zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: chronologická evidencia 50 záznamov;
katalogizácia 280 záznamov.

Reálne plnenie: chronologická evidencia 467 nových záznamov;
katalogizácia 654 nových záznamov;
rekatalogizácia 1374 prvostupňových a 3180 katalogizačných záznamov.

3. Odborná ochrana a bezpečnosť zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: riadna odborná revízia 3 zbierok.

Reálne plnenie: ukončená odborná revízia 3 zbierok.

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborné ošetrovanie konzervovaním 130 ks zbierkových predmetov;
odborné ošetrovanie reštaurovaním 10 ks zbierkových predmetov.

Reálne plnenie: komplexne odborne ošetrovaných 123 ks zbierkových predmetov,
z toho 10 reštaurovaním zo zbierkového fondu STM; 23 predmetov
príslušenstva k zbierkovým predmetom v správe STM.

Kontraktom stanovený ukazovateľ: pokračovať v etapovitom reštaurovaní veľkorozmerných
zbierkových predmetov 2 ks zo zbierky Letectvo, NKP Lod' Šturec,
1 ks zo zbierok VHÚ-VHM Piešťany.

Reálne plnenie: pokračovalo etapovité ošetrovanie 1 ks zbierkového predmetu zo
zbierky Letectvo (vrtuľník Mi-8), 1 ks zo zbierok VHÚ-VHM
Piešťany (L-39 V), z LF TUKE lietadla L-39 0001 (ukončené
v 6/2022), NKP Lod' Šturec (3. etapa).

Kontraktom stanovený ukazovateľ: pokračovať v projekte Zriadenie Centrálného depozitára STM, zrušiť
1 nevyhovujúci dpozitár, presťahovať 400 ks zbierkových
predmetov.

Reálne plnenie: presťahovaných 445 ev. j.

4. Prezentačná činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ: sprístupňovať 30 expozícií, Vedecko-technické centrum pre deti
a mládež, planetárium, s návštevnosťou spolu 51 500 návštevníkov;

Reálne plnenie: sprístupniť 1 novú expozíciu s počtom návštevníkov 12 000 a 50 ohlasmí v médiách;
realizovať 1 novú výstavu s počtom návštevníkov 2000 a 26 ohlasmí v médiách;
realizovať výchovno-vzdelávacie aktivity k expozíciám v počte 200 podujatí s návštevnosťou 25 000 osôb;
realizovať sprievodné a výchovno-vzdelávacie podujatia k výstavám v počte 60 podujatí s návštevnosťou 1 000 osôb;
realizovať kultúrno-spoločenské podujatia v počte 22 s počtom návštevníkov 10 000, z toho k výstavám 10 s počtom návštevníkov 500; zabezpečiť celkovú návštevnosť 101 000 návštevníkov.
v prevádzke 31 expozícií, z toho 7 sezónne; VTC a planetárium; s návštevnosťou spolu 63 739 návštevníkov;
sprístupnená 1 nová expozícia s počtom návštevníkov 12 730 a 274 ohlasmí v médiách (návštevnosť zarátaná v návštevnosti expozícií a výstav a lektorátov stálych expozícií STM Košice);
realizované 2 nové výstavy s počtom návštevníkov 5 380 a 407 ohlasmí v médiách; (Tvoj pokojný spánok patrí inému 1 309 návštevníkov a 390 ohlasmí, 100 rokov Dunajplavby 4 071 návštevníkov a 17 ohlasmí, návštevnosť zarátaná v návštevnosti expozícií a výstav) a realizované 3 výstavné inštalácie;
realizované výchovno-vzdelávacie aktivity k expozíciám v počte 1 455 podujatí s návštevnosťou 36 903 osôb;
realizované sprievodné a výchovno-vzdelávacie podujatia k výstavám v počte 104 podujatí s návštevnosťou 1 838 osôb;
realizované kultúrno-spoločenské podujatia v počte 24 s počtom návštevníkov 9 170, z toho k výstavám 10 s počtom návštevníkov 959; celková návštevnosť 111 650 návštevníkov.

5. Odborná metodická činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ:

1 odborné podujatie;
poskytovanie konzultačnej činnosti v počte 70 konzultačných a poradenských služieb;

Reálne plnenie:

realizované 2 odborné podujatia/konferencie;
poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť v oblasti ochrany hnutel'ných a nehnuteľných pamiatok technického charakteru v rozsahu 97 konzultačných a poradenských služieb.

Kontraktom stanovený ukazovateľ:

prevádzkovať špecializovanú knižnicu, rozšíriť knižničný fond o 30 kn. j., zabezpečiť 150 výpožičiek, 30 reg. užívateľov, 100 návštevníkov.

Reálne plnenie:

prevádzkovaná špecializovaná knižnica, rozšírený knižničný fond o 97 kn. j., zabezpečených 66 krátkodobých výpožičiek a 2 614 výpožičiek do príručných knižníc STM, 59 reg. užívateľov + 49 návštevníkov.

Kontraktom stanovený ukazovateľ:

vydať 4 edičné tituly: katalóg k výstave Anestetická a dýchacia technika, katalóg k expozícii Elektro všade okolo nás, zborník Zbierky dejín techniky VII a noviny STM Aktuálne.

Reálne plnenie:

vydané edičné tituly: k výstave Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická s dýchacia technika: katalóg, informačná skladačka, interaktívna knižka pre deti k výstave, pracovné listy; k expozícii Elektro všade okolo nás/Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky: katalóg, informačná skladačka; k výstave 100 rokov Dunajplavby: pracovné listy; ročné periodikum/noviny STM Aktuálne; drobné tlače.

b) vedecko-výskumná činnosť

1. Realizácia vedeckovýskumnej činnosti

Kontraktom stanovený ukazovateľ: realizovať základný výskum pre akvizičnú činnosť a výskum zbierkového fondu STM, zabezpečiť práce na 12 vedeckovýskumných úlohách, publikovať 10 čiastkových vedeckovýskumných výstupov a 10 prezentácií na odborných podujatiach, zabezpečiť vydanie 4 edičných výstupov vedeckovýskumnej činnosti, z toho 1 online formou.

Reálne plnenie: riešených 12 vedeckovýskumných úloh v odbore dejiny techniky a 1 úloha zameraná na výskum publika; publikované výstupy vedeckovýskumnej činnosti formou 2 katalógov, 10 článkov v tlači, 10 prezentácií na odborných podujatiach; vydaných 5 edičných titulov ako výstupov aktuálnych VVÚ: 2 tituly online forma, 3 tituly vydané tlačou.

c) realizácia aktivít reflektujúcich významné výročia a celospoločenské udalosti

d) realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

Podrobné hodnotenie výkonu základných odborných činností v roku 2022

Činnosť múzea a plnenie jeho cieľov vo všetkých oblastiach ovplyvnila pandémia ochorenia Covid-19 – obmedzenia trvajúce do mesiaca apríl 2022, s tým súvisiaca finančná kríza, následne i energetická kríza. V hodnotenom období do mesiaca apríl 2022 pandémia ochorenia Covid-19 ovplyvnila organizáciu práce, a samozrejme aj výkon na všetkých úsekoch činnosti, najmä v oblasti práce s verejnosťou a v činnostiach vyžadujúcich časovú koordináciu viacpočetných tímov.

Budovanie a odborná správa zbierkového fondu

Akvizičná činnosť

V roku 2022 bolo kurátormi zbierok spracovaných spolu 264 návrhov na nadobudnutie prírastkov do zbierkového fondu, z toho 89 dokumentačných listov a 175 návrhových listov. Komisia na tvorbu zbierok STM zasadala 2-krát, 12. 5. 2022 a 16. 11. 2022 a odporučila na nadobudnutie do zbierkového fondu celkom 260 ks predmetov.

Do zbierkového fondu prijatých 258 ev. j., to predstavuje prírastok 260 ks nových zbierkových predmetov v nadobúdacej hodnote 123 385 €. Na nadobudnutie formou kúpy bolo vynaložených spolu 50 804 €, z toho 2 219 € za odplatný prevod viac rokov riešeného nadobudnutia remorkéra Zvolen, ktoré sa podarilo v 1. polroku 2022 ukončiť a vlastnícke právo/správa daného predmetu bola prevedená na STM.

33 % prírastkov bolo do zbierkového fondu STM nadobudnutých formou vlastného výskumu, darom 17 %, kúpou 48 % a prevodom správy 2 %.

Prírastky zbierkového fondu Slovenského technického múzea v 1. polroku 2022											
Prírastky spolu		Kúpa		Vlastný zber / výskum		Dar		Výmena / prevod		Nadobúdacia hodnota	Nákupná cena
ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	(Eur)	(Eur)
258	260	122	124	88	88	43	43	5	5	123 385	48 585
*										2 219	2 219
spolu:										125 604	50 804

* Predmetom odplaty v hodnotenom období bol i prístavný remorkér Zvolen, evidovaný v odbornej evidencii STM pod prírastkovým číslom 2018/00179 a evidenčným číslom DB-Z 00092, na základe zmluvy o prevode správy majetku štátu, odplatne v sume 2 219 Eur.

Odborná evidencia

Zbierkový fond STM k 31. 12. 2022 obsahoval 19 406 ev. j., čo predstavuje 36 880 ks zbierkových predmetov. Odborná evidencia zbierkových predmetov je realizovaná prostredníctvom elektronického katalogizačného systému ESEZ 4G, zároveň chronologická evidencia je spracovávaná aj tradičnou písomnou formou. Celkovo je v databáze ESEZ 4G elektronicky spracovaných 20 038 prvostupňových záznamov, z toho k zbierkovým predmetom 19 562. Druhostupňových – katalogizačných záznamov je celkovo spracovaných 20 814, z toho k zbierkovým predmetom 20 339, 15 675 s digitálnym obrazovým záznamom zbierkového predmetu. V CEMUZ bolo k 31. 12. 2022 celkovo 20 814 záznamov spracovaných Slovenským technickým múzeom.

V hodnotenom období bolo novovytvorených a komplexne spracovaných 467 prvostupňových záznamov. Nových katalogizačných záznamov bolo vytvorených 654. V rámci rekatalogizácie bolo zároveň doplnených 1374 prvostupňových záznamov a 3180 katalogizačných záznamov.

V rámci elektronickej dokumentácie odborného ošetrovania zbierkových predmetov v ESEZ 4G bolo v roku 2022 spracovaných 108 návrhov na konzervovanie a 9 návrhov na reštaurovanie, 125 záznamov o konzervovaní a 6 záznamov o reštaurovaní.

Odborní zamestnanci STM rozšírili v hodnotenom období Múzejný tezaurus o 2751 autoritných záznamov, z toho ide o 533 predmetových, 266 pojmových, 673 personálnych, 124 geoautorít a 1081 korporatívnych hesiel.

Odborná revízia zbierkového fondu

V roku 2022 plynul 4. rok päťročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu v správe STM. V súlade s Plánom komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea 2019 – 2023 a upresnením podľa Plánu hlavných úloh na rok 2022 boli realizované čiastkové odborné revízie riadne zbierok: Hodinárstvo, Letectvo, Rôzne. Fyzicky bol porovnaný fyzický a evidenčný stav 2375 ev. j. zbierkových predmetov. Odborné revízie sú prispôbené masívnemu sťahovaniu zbierkových predmetov z nevyhovujúcich depozitárov do novozriaďovaného "Centrálneho depozitára STM". Pred výkonom odborných revízií sú postupne zbierkové predmety označované RFID štítkami.

Odborné uloženie zbierkových predmetov

STM sa prioritne sústreďuje na sťahovanie zbierkových predmetov do Centrálneho depozitára STM. Projekt Zriadenie Centrálneho depozitára STM je realizovaný od roku 2020, sťahovanie zbierkových predmetov bolo započaté od polroka 2020. Čiastočné vyriešenie dlhodobých problémov STM s depozitárnymi priestormi je pre múzeum kľúčové, nielen čo sa týka vytvorenia podmienok pre maximálne možné spomalenie degradácie zbierkových predmetov, ale aj v oblasti organizácie práce odborných zamestnancov na pozíciách kurátor a kustód. Masívne sťahovanie termínovo výrazne ovplyvnila pandémia ochorenia Covid-19 a s ňou súvisiace protipandemické opatrenia a v 1. polroku 2022 i výrazne výpadky zamestnancov z dôvodu ochorenia, následne i finančná kríza.

V hodnotenom období boli v závislosti od aktuálneho stavu protipandemických opatrení a dostupnosti zamestnancov sťahované zbierkové predmety z pôvodných depozitárov: Elektro v STM-ML, zo sídelných pivničných depozitárov Geo a Hu, pričom v celkovom počte bolo presťahovaných 445 zbierkových predmetov. Celkovo bolo k 31. 12. 2022 v Centrálnom depozitári presťahovaných 6 982 ev. j. zbierkových predmetov, pričom podstatnú časť tvoria i veľkorozmerné a ťažkomanipulovateľné artefakty.

Nedoriešené však naďalej zostávajú depozitárne priestory pre STM-Múzeum dopravy v Bratislave, kde v roku 2018 bol zriadený malý príručný depozitár, avšak depozitár pre veľkorozmernú techniku (špecializácia cestná, železničná a lodná doprava) stále chýba. Slovenské technické múzeum vykazuje potrebu ďalších depozitárnych priestorov s náležitým vybavením a adekvátnymi podmienkami s úložnou plochou minimálne 2 500 m².

Odborná ochrana zbierkového fondu

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov bolo v priebehu roka 2022 zabezpečované vo vlastnej réžii, pracovníkmi na pozíciách konzervátor-reštaurátor. V hodnotenom období pracovalo v tomto zaradení spolu 5

zamestnancov, z toho 2 so špecializáciou na leteckú techniku v pobočke STM-Múzeu letectva v Košiciach a 1 s kumulovaným pracovným úväzkom v špecializácii na historické vozidlá.

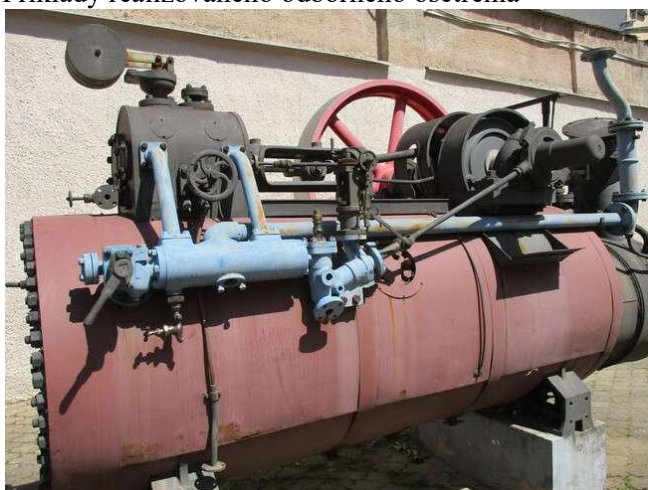
Reštaurovanie, konzervovanie zbierkových predmetov v správe STM	Počet kusov		Fin. náklady v Eur
	konzervovanie	reštaurovanie	
Vlastnými prostriedkami	123	10	2 083,97
Dodávateľsky (NKP Lod' Šturec/4. etapa)	0	1	12 432,00
Spolu	134		16 514,39
Odborné ošetrovanie príslušenstva zbierkových predmetov v správe STM	23		
Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov v správe iných múzeí		1	
vrátane odborného ošetrovania príslušenstva zbierkových predmetov, cudzích zbierkových predmetov a neukončeného ošetrovania			* 18 512,81

* Okrem uvedeného v hodnotenom období náklady na etapovité prebiehajúce reštaurovanie na pracovisku STM-Múzeum letectva predstavovali náklady vo výške 1527,39 € na zbierkové predmety zo zbierky Letectvo a 102,33 € na historické vozidlá zo zbierky Strojárstvo. V réžii a na náklady múzea tiež prebiehalo odborné ošetrovanie lietadla L-39 Albatros, v. č. 0001 z Leteckej fakulty TUKE, ktoré STM prezentačne sprístupnilo v STM-Múzeu letectva v Košiciach od 28. 6. 2022 a využije v zamýšľanej expozícii Čs. letectvo/Lectectvo na Slovensku. Na reštaurovanie lietadla L-39 V zo zbierkového fondu VHÚ-Vojenského historického múzea Piešťany v rámci záväzkov zmluvy o výpožičke dosiahli výšku 738,33 € (čerpané z finančného daru vo výške 2 683,- € sprostredkovaného Slovenskou leteckou agentúrou). Náklady súvisiace s ošetrovaním zbierkových predmetov v Múzeu dopravy predstavovali výšku 368,70 €. Tzn. celkové náklady na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov v roku 2022 dosiahli náklady 18 512,81 €.

V súlade s Plánom odborného ošetrovania zbierkových predmetov v správe STM na rok 2022 bolo v priebehu roka 2022 realizované odborné ošetrovanie 55 ev. j. zbierkových predmetov zo zbierkového fondu STM, podľa štruktúry zbierkového fondu STM išlo o predmety zo zbierok:

Astronómia A	Baničstvo Ba	Baničstvo- Solivarníctvo Ba-S	Doprava cestná DB-D	Doprava železničná a lodná DB-Z	Zdravotnícka technika Zt
0	16	1	0	1 (4. etapa)	25
Elektrotechnika E, D	Foto-kino Fo	Fyzika Fy	Geodézia Geo	Hutníctvo Hu	Hodinárstvo Ho
19	0	3	1	29	0
Chémia Ch	Kancelárske stroje, Polygrafia Ks, Po	Kováčstvo Ko	Letectvo a letecká technika L	Múzeum Medzev Mm	Priem. dizajn Pd
5	0	22	7	0	0
Energetika E	Stavebníctvo St	Strojárstvo Str	Textilné stroje Ts	Astronómia A	Rôzne R
0	0	5	0	0	0

Príklady realizovaného odborného ošetrovania

Stroj parný zn. R. Wolf, príř. č. 2000/00062, ev. č. Str 00744

Prístroj inhalačný, príř. č. 1998/00152, ev. č. Ch 00500

Vrtulník Mi-8 PS-9 e.č.2839 montáž a kompletácia klimatizácie, ohrevu, svetlá, príř. č. 2016/00096, ev. č. L 01264

Stav pri nadobudnutí a aktuálny stav Vrtulníka Mi-8 PS-9 e. č. 2839, príř. č. 2016/00096, ev. č. L 01264

Reštaurovanie NKP Lod' Šturec/remorkér Šturec v roku 2022 pokračovalo ďalšou, štvrtou etapou – pokračovaním renovácie okien a okenných systémov. Celkovo bolo zrenovovaných 32 okenných konštrukcií – 17 v kajutách, 3 kruhové okná v priestoroch kúpelne a 12 obdĺžnikových okien, tzv. svetlíky na hornej palube lode. Cieľom je komplexná obnova lode a jej adaptácia na lodné múzeum.

Ukážky z renovácie okien a okenných systémov NKP Lod' Šturec – 4. etapa projektu Reštaurovanie remorkéra Šturec

STM do reštaurovania zaradilo aj reštaurovanie výnimočného predmetu kultúrnej hodnoty vo vlastníctve Leteckej fakulty TUKE – lietadla Albatros L39 výr. č. 0001, čo bolo realizované v 1. polroku 2022 a dané lietadlo bolo zaradené 28. 6. 2022 do výstavnej inštalácie sprístupnenej v rámci medzinárodnej konferencie Zlatá éra čs. letectva. Lietadlo bude zaradené ako dominantný exponát do plánovanej expozície Československé letectvo/Letectvo na Slovensku, o ktorú STM usiluje od roku 2017, pričom 1. etapa realizácie (stavebné úpravy hangáru určeného pre expozíciu) boli podporené v prioritných projektoch v roku 2018.

Transport lietadla L-39 v. č. 0001 z LF TUKE, reštaurovanie a výstavná inštalácia „Zlatý vek čs. letectva“ v STM-Múzeu letectva v Košiciach

V roku 2022 sa STM podarilo definitívne doriešiť situáciu vlastníckych práv/správy prístavného **remorkéra Zvolen**, ktorý je evidovaný v zbierkovom fonde STM už od roku 2018 (odplatný prevod správy). STM zároveň riešilo otázku ďalšieho umiestnenia tejto lode vo viacerých alternatívach, najmä s ohľadom na urgentnú potrebu zhodnotenia reálneho stavu ponorenej časti lode a potrebných zásahov odborného ošetrovania i s ohľadom na hospodárne a účelné vynaloženie financií. Loď je stále umiestnená v bazéne Zimného prístavu, nutné je jej vyťahnutie a základné očistenie trupu a likvidácia zvyšných ropných produktov a odpadu. STM v daných aktivitách zásadne obmedzuje nedoriešená systematická finančná podpora zriaďovateľa na odbornú správu veľkorozmerných zbierkových predmetov v zbierke Doprava železničná a vodná a jej ďalšie budovanie.

Vedeckovýskumná činnosť

V súlade s Plánom vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea 2019 – 2022 boli riešené nasledovné úlohy:

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Československé automobily po r. 1948	Ing. Benko, M. Kollár, Mgr. Jajčaj	2020 – 2022	dejiny techniky	fontés, scenár výstavy
Meradlá v zbierke Fyzika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea	Mgr. Ďuricová	2019 – 2022	dejiny techniky	scenár výstavy
História propelera Kamzík	Mgr. Goduš	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Slnčné hodiny a horológia	Ing. Majerník, M. Semanová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Dokumentácia priemyselného dedičstva na Slovensku so zameraním na hutnícke pamiatky v regióne Gemer	Ing. Lobodová M. Jahodová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Od technického pera k 3D modelovaniu	Ing. Takáč	06/2022 – 2025	dejiny techniky	scenár reінstalácie expozície
Ochrana kovových povrchov zbierkových predmetov v podmienkach STM-Múzea letectva	Ing. Ondrejčák	2020 – 2022	odborné ošetrovanie	metodika
Banská záchranná a meracia technika v zbierkovom fonde STM	Ing. Žuffová	2021 – 2023	dejiny techniky	scenár reінstalácie expozície
Anestetická a dýchacia technika v zbierkovom fonde STM	Mgr. Ďuricová	2021 – 2023	dejiny techniky	libreto výstavy
História mestskej hromadnej dopravy v Trnave	Mgr. Jajcaj	2021 – 2023	dejiny techniky	publikácia, scenár výstavy
Soľná baňa v dobovom kartografickom materiáli	Mgr. Janíková	2022 – 2025	dejiny techniky	publikácia, články
Výskum múzejného publika so zreteľom na jeho segmentáciu a potreby	Bc. Pálová	06/2022 – 2023		štúdia
Palubná letecká výzbroj 20. storočia	Ing. Ondrejčák	06/2022 – 2024	dejiny techniky	scenár, výstava

Kabinet pre dejiny vedy a techniky STM, ako koordinačný orgán vedeckovýskumnej činnosti STM, zasadal v hodnotenom období 2-krát, pričom konštatoval pozitívne výsledky v riešení interných vedeckovýskumných úloh. V hodnotenom období boli ukončené úlohy s nasledovnými výstupmi: Ochrana kovových povrchov zbierkových predmetov v podmienkach STM-Múzea letectva/publikácia online a metodika; Československé automobily po roku 1948/publikácia online a vydaná tlačou; Slnčné hodiny a horológia/publikácia online; Dokumentácia priemyselného dedičstva na Slovensku so zameraním na hutnícke pamiatky v regióne Gemer/publikácia online a vydaná tlačou Anestetická a dýchacia technika v zbierkovom fonde STM/výstava a katalóg vydaný tlačou.

Publikačná činnosť pracovníkov múzea v roku 2022

Články v odbornej tlači:

- BALÁŽ, I.: Slovenské technické múzeum pod rúskom pandémie, In: Múzeum 1/2022, roč.: LXVIII, SK, s. 19-21, ISSN 0027-5263
- DROZD, P.: Kódovací prístroj Enigma/Encrypting device Enigma. In: Príbeh predmetu. Rok 1945. Zväz múzeí na Slovensku, 2021, s. 74. ISBN 978-80-973872-1-1
- ĎURICOVÁ, M.: Plechová krabička „FRANCK“ / Tin box „Franck“. In: Príbeh predmetu. Rok 1945. Zväz múzeí na Slovensku, 2021, s. 78. ISBN 978-80-973872-1-1
- ĎURICOVÁ, M.: Anestetická a dýchacia technika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea. In: Múzeum 4/2022, roč. LXVIII, s. 41-46. ISSN 007-5263
- GODUŠ, M.: Lodný zvon Andreja Hlinka/Andrej Hlinka ship bell. In: Príbeh predmetu. Rok 1945. Zväz múzeí na Slovensku, 2021, s. 76. ISBN 978-80-973872-1-1
- KAČÍREK, L.: Michal Milan Harminec – museum builder. In: Muzeológia a kultúrne dedičstvo. Roč. 10, 2022, č. 1, s. 119-121. ISSN 2453-9759. Dostupné na: <https://www.muzeologia.sk/annot_1_22_em-a.htm>
- LOBODOVÁ, D.: J. Sch. Metzenseifner Hammerhümmel (Medzevský tuláci)/J. Sch. Metzenseifner Hammerhümmel (Vagabonds od Medzev) In: Príbeh predmetu. Rok 1945. Zväz múzeí na Slovensku, 2021, s. 80. ISBN 978-80-973872-1-1
- MAJERNÍK, M., LOBODOVÁ, D., TAKÁČ, J., ŽUFFOVÁ, M.: Kooperácia a vzájomná spolupráca Slovenského technického múzea a Banického múzea v Rožňave. In: 12 dekad Banického múzea v Rožňave. Zborník z konferencie pri príležitosti 120. výročia založenia Banického múzea v Rožňave. Rožňava: Banické múzeum v Rožňave, 2022, s. 98-106. ISBN 978-80-973133-2-6
- ONDREJČÁK, P.: Ochrana pre korozívnymi vplyvmi kovových povrchov leteckej techniky pred vplyvmi korózie. In: Múzeum 3/2022, roč. LXVIII, s. 45-48, ISSN 0027-5263
- ŠULLOVÁ, Z.: Depozitáre Slovenského technického múzea – problémy modernizácie správy zbierok. Náš nekonečný príbeh. In: Modernizácia múzejných depozitárov a podmienky ich sprístupňovania verejnosti. Vydalo Múzeum Slovenského národného povstania, Banská Bystrica, 2022. s. 32-54. ISBN 978-80-974274-0-5
- ŠULLOVÁ, Z. – DUCHOŇ, M.: Solivar V Prešove. Unikát medzi technickými múzeami. In: Pamiatky a múzea 2/2022, ročník 71, s. 50-55. ISN 1335-4353.
- ŽUFFOVÁ, M.: Július Nemčík: Soľná Baňa, 1949, olej/ Július Nemčík: Salt Mine, 1949, oil. In: Príbeh predmetu. Rok 1945. Zväz múzeí na Slovensku, 2021, s. 82. ISBN 978-80-973872-1-1

Popularizačné články:

STM Aktuálne 15/2022, ročník XV.

dostupné online: <<https://stm-ke.sk/sk/odborne-cinnosti/edicna-cinnost/stm-aktualne-c-15-2022/detail/206>>

- BALÁŽ, I.: Na plný výkon, šetriac energiou. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 1-3. ISBN 978-80-8290-002-9
- DROZD, P.: Prvé rozhlasové prijímače. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 3-4. ISBN 978-80-8290-002-9
- ĎURICOVÁ, M.: Pozoruhodná cesta k výstave „Tvoj pokojný spánok patrí inému“. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 4. ISBN 978-80-8290-002-9
- GODUŠ, M.: 100 rokov Dunajplavby. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 5. ISBN 978-80-8290-002-9
- JAJCAJ, M.: Výstava „Tretie storočie bicykla“ v bratislavskom Múzeu dopravy. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 5. ISBN 978-80-8290-002-9
- KLÍMA, L.: Exponáty z Kabinetu kuriozít. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 8. ISBN 978-80-8290-002-9
- LOBODOVÁ, D.: Anton Krpely – priekopník v odbore železiarstva. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 8. ISBN 978-80-8290-002-9
- ONDREJČÁK, P.: Letecká konferencia v STM – Múzeu letectva Košice. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 11. ISBN 978-80-8290-002-9
- ONDREJČÁK, P.: Reštaurovanie Mi-8PS. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 11. ISBN 978-80-8290-002-9
- ONDREJČÁK, P.: Nový exponát. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 1. ISBN 978-80-8290-002-9
- ONDREJČÁK, P.: Prestavba na letisku. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 11. ISBN 978-80-8290-002-9
- PÁLOVÁ, J.: Aby sme si rozumeli. Aktuálne, ročník XV., 2022, č. 15, s. 10. ISBN 978-80-8290-002-9

TAKÁČ, P.: Pozoruhodná akvizícia. Aktuálne, ročník XV.,2022, č. 15, s. 9. ISBN 978-80-8290-002-9
SEMANOVÁ, M.: Slávna hodinárska rodina Engelbrechtových. Aktuálne, ročník XV.,2022, č. 15, s. 10. ISBN 978-80-8290-002-9
ŠULLOVÁ, Z.: Slovenské technické múzeum a jeho výročné aktivity v roku 2022. Aktuálne, ročník XV.,2022, č. 15, s. 1. ISBN 978-80-8290-002-9
ŽUFFOVÁ, M.: 17. ročník Európskych dní baníkov a hutníkov. Aktuálne, ročník XV.,2022, č. 15, s. 11. ISBN 978-80-8290-002-9

Kapitoly z vedeckej monografie:

KAČÍREK, L.: Uhorský staviteľ a politik. Životopis a korešpondencia Jána Nepomuka Bobulu. Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku: Békešská Čaba, 2022. ISBN 978-615-5330-22-3. ISSN 2732-1428

Štúdie:

KAČÍREK, L. 2022. Múzejná prezentácia obdobia socializmu na Slovensku v súčasnosti: Museum presentation of the socialism period in contemporary Slovak. In: Etnologické rozpravy, vol. 29, no.2, s. 63-73. ISSN: 2729-9759. DOI: <https://doi.org/DOI:10.31577/EtnoRozpra.2022.29.2.04>

Recenzie:

GODUŠ, M.: Historické dopravné stavby na území Bratislavskej župy. In: Pamiatky a múzeá 4/2022, ročník 2022, s. 66, ISSN 1335-4353
LOBODOVÁ, D.: Recenzný posudok : Ideový zámer – Reinštalácia expozície cestnej dopravy v STM-Múzeu dopravy
ONDREJÁK, P.: Manfréd Ťukot: Spálené krídla Košíc – Košické letecké nehody a katastrofy. In: Múzeum 4/2022, roč. LXVIII, s. 69-70, ISSN 0027-5263
KAČÍREK, L., MATEJKOVÁ A.: Chvála zberateľstvu. Klenoty Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici In: Múzeum 4/2022, roč. LXVIII, s. 70-71, ISSN 0027-5263

Rukopisy (nepublikované príspevky):

KAČÍREK, L.: Biografický lexikón Slovenska VIII – 14 biografických portrétov
KAČÍREK, L.: Peter Matúška – liptovský poslanec uhorského snemu, 25 NS, Biografické štúdie 2022
KAČÍREK, L.: Pozostalosť Aloisa Kolíska v slovenských archívoch Život a dielo A. Kolíska pohľadom zachovaného osobného fondu, 15 NS, Bratislava, ročenka Múzea mesta Bratislavy
KAČÍREK, L.: Spolupráca Aloisa Kolíska (1868 – 1931) so slovenskými hudobnými a výtvarnými umelcami, 13 NS, zborník Musealia Literaria III, 2022
KAČÍREK, L.: Imrich Matej Korauš – lekár tela i duše slovenského ľudu, 24 NS, zborník Sláva šľachetným VII, 2022
KAČÍREK, L.: Ján Nepomuk Bobula, 300 NS (životopis + prepisy listov s poznámkovým aparátom), Budapešť, Slovenská samospráva (príspevok vyšiel v roku 2022 časopise Etnologické rozpravy, vol. 29, no.2)
ONDREJÁK, P.: Tomcaty v iránskych službách (pre Armádný technický magazín)
ŠULLOVÁ, Z.: Slovenské technické múzeum a jeho výročné aktivity v roku 2022 (pre časopis Pamiatky a múzeá)
JAHODOVÁ, M.: Dokumentácia železiarstva v Slovenskom technickom múzeu (pre PÚ SR/zborník príspevkov z konferencie Železiarne – srdce priemyslu)

Odborná metodická činnosť

V hodnotenom období STM realizovalo 2 medzinárodné konferencie a poskytovalo odbornú metodickú pomoc a konzultačnú činnosť dopytovanú múzejnými aj nemúzejnými inštitúciami a súkromnými osobami v rôznych otázkach súvisiacich najmä s identifikáciou, ochranou a sprístupňovaním technického kultúrneho dedičstva.

V dňoch 28. a 29. júna 2022 STM realizovalo medzinárodnú konferenciu „Zlatá éra československého letectva“ s odkazom na 100. výročie narodenia hlavného konštruktéra lietadla L-39 Albatros Ing. Jana Vlčka. Na konferencii bolo prezentovaných 10 odborných a 2 diskusné príspevky v tematických blokoch „Konštruktér J. Vlček a L-39 Albatros“ a „Múzejná dokumentácia čs. letectva, odkaz L-39 pre budúcnosť“. Na prvom dni konferencie realizovanom v priestoroch STM-Múzea letectva v Košiciach sa zúčastnilo 70 účastníkov zo Slovenska a z Českej republiky. Druhý deň konferencie sa uskutočnil v priestoroch Leteckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. Súčasťou konferencie bola výstavná inštalácia na tému Zlatá éra čs. letectva s dominantným L-39 Albatros overovacej série v. č. 0001. Celé podujatie bolo realizované pri príležitosti 20. výročia založenia STM-Múzea letectva v Košiciach. Z konferencie vydalo STM zborník príspevkov tlačou aj online <https://stm-ke.sk/asset/uploads/odborne-cinnosti/edicna-cinnost/zbornik_ML_2022_albatros_web.pdf>.

Konferencia Zlatá éra čs. letectva, 28. a 29. 6. 2022, zábery z prvého dňa konferencie v STM-Múzeu letectva v Košiciach

V dňoch 29. septembra až 1. októbra 2022 STM realizovalo medzinárodnú konferenciu „Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku“. Na konferencii v 4 tematických blokoch odznelo 10 informačne exponovaných konferenčných príspevkov, z ktorých každý obohatil mozaiku podchytených informácií o špecifickej oblasti kultúrneho dedičstva – banského soľného dedičstva. Odborného podujatia sa zúčastnilo takmer 100 účastníkov – zástupcov zo špecializovaných múzeí zo Slovenska a Poľska, zástupcov pamiatkovej starostlivosti, banských prevádzok, akademickej obce atď., naplnili tematické okruhy venované histórii a potenciálu soľnobanskej bane, silno zarezovali príspevky pripomínajúce zdedený dlh v oblasti relevantného prístupu k banským priestorom po ukončení ťažby a inšpirovali príspevky k tematike zahraničnej spolupráce a výziev pre muzealizované banské soľné dedičstvo v kontexte kultúrnej turistiky. Podujatie bolo realizované pri príležitosti 50. výročia založenia STM-Múzea letectva v Košiciach. Z konferencie vydalo STM zborník príspevkov tlačou aj online <https://stm-ke.sk/asset/uploads/odborne-cinnosti/edicna-cinnost/zbornik_tradicie_solneho_banictv.pdf>.

Konferencia Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku, 29. 9. – 1. 10. 2022, zábery z prvého a druhého dňa konferencie v STM-Múzeu Solivar v Prešove

Odborné konferencie „Zlatá éra československého letectva“ a „Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku“ a výstavnú inštaláciu „Zlatý vek čs. letectva“ k výročiam vzniku Slovenského technického múzea a výročiam založenia jeho múzeí podporilo účelovou dotáciou Ministerstvo kultúry SR.

Konzultácie a poradenstvo			
Zodpovedný	Žiadateľ	Téma	Počet konzultácií
Lobodová, D.	PÚ SR Bratislava	konzultácia k inštalácii výstavy „Industriál/Hutníctvo“	2
Lobodová, D. Jahodová, M. Majerník, M.	MÚ Prakovce	„Náučný chodník – 5. storočí železiarstva v obci Prakovce“, príprava podkladov pre stálu expozíciu v priestoroch MÚ Prakovce	3
Benko, E.	Krajské múzeum v Prešove	konzultácia k príprave expozície mlynov a mlynských zariadení, selekcia potencionálnych výpožičiek	3
Benko, E.	FO	konzultácia ohľadom stavebného zariadenia, identifikácia miešačka 1950 – 1960	3
Benko, E.	FO	Odborná konzultácia pri príprave dokumentov – Šarišské mlyny	1
Benko, E.	TUKE	Konzultácia, príprava podkladov a dohovory s p. Malát – Vývoj robotiky na Slovensku – história VUKOV	3
Benko, E.	FO	Odborná konzultácia autobus Š 11, náhradné diely	1
Benko, E.	FO	Odborná konzultácia p. Kulich, výrobok VSS – Cisternový náves CN 22, CP 14	1
Benko, E.	Support 42, s.r.o.	Vyjadrenie sa k archeologickému nálezu liatinových kachlí objavených v areáli náboženských stavieb v Bardejove	2
Ďuricová, M.	Krajské múzeum v Prešove	prieskum v zbierke chémie STM k téme mlynárstvo	2
Ďuricová, M.	Múzeum mesta Bratislavy	prieskum v zbierke zdravotníckej techniky osobnosť Dr. K. Koch k plánovanej výstave	2
Ďuricová, M.	EDICO	konzultácia k implementácii digitalizovaných zbierkových predmetov do katalogizačných záznamov v ESEZ 4G	1
Klíma, L.	Novohradské múzeum a galéria v Lučenci	spracovanie odborného opisu písacích strojov značiek ADLER-OREL A NOVA	2

Konzultácie a poradenstvo			
Zodpovedný	Žiadateľ	Téma	Počet konzultácií
Klíma, L.	Technické múzeum v Brne	konzultácia k pripravovanej spolupráci na výstave TESLA	2
Klíma, L.	FO	poskytnutie scanu a informácií o premietacom prístroji Meopta UM 70/35	2
Klíma, L.	Východoslovenské múzeum v Košiciach	konzultácia ohľadom sadrového modelu prístavby budovy Košického od budapeštianskeho architekta Eugena Lechnera	3
Klíma, L.	Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene	súťaž XXII. ročníka súťaže Etudy z dreva/hodnotenie	1
Klíma, L.	FO	identifikácia hrotového sústruhu nemeckej výroby zn. Kappel	2
Klíma, L.	Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene	popis vysávača Standard ETA 401 pre potreby odbornej evidencie LDM vo Zvolene	2
Klíma, L.	Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene	odborné písomné stanovisko k zámeru zakúpiť prostredníctvom budapeštianskej aukčnej spoločnosti Pamätný album z roku 1907.	1
Klíma, L.	FO	Konzultácie ohľadom aktivít a fotografickej tvorby rodiny Divaldovcov	2
Drozd, P. Klíma, L. Majerník, M. Šullová, Z.	Technické múzeum Brno	konzultácie k výstave Není Tesla jako Tesla	3
Žuffová, M.	Filmová škola v Košiciach	konzultácie k histórii a ťažbe v bani Bankov Košice/dokumentárny film	3
Šullová, Z. Majerník, M.	FO	odborná evidencia predmetov kultúrnej hodnoty/terminológia	2
Šullová, Z.	Trenčianske múzeum v Trenčíne	odborné uloženie zbierkových predmetov/depozitáre	3
Šullová, Z.	FO	identifikácia historických fotografií z lokality Dubník	4
Šullová, Z.	KSK	prezentačné projekty múzeí	2
Šullová, Z. Kačirek, Ľ	Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave	hodnotiaca komisia Industrial CONversion Award	2
Takáč, P.	Národné technické múzeum Praha	informácie o zbierkach geodézie a kartografie STM/čs. meracia geodetická technika	2
Takáč, P.	Katedra geodézie STU Bratislava	3D model autographu A8 Zeiss, demonštrácia pozemnej fotogrametrie	1
Takáč, P.	Krajský pamiatkový úrad	poradenstvo/ datovanie a špecifikácia predmetu „odpichovacie kružidlo kartografické“	2
Hájek, M.	FO	konzultácia ku kompletizácii lietadla A-319	5
Hájek, M.	FO	poradenstvo ku kompletizácii Fokker 100 do neletovej konfigurácie	3
Hájek, M.	Letecká základňa Kuchyňa	konzultácie a poradenstvo lietadlo An 26	4
Baláž, I.	FO	múzejné inštitúcie/manažment, ekonomika a obchodu	2
Baláž, I.	FO	múzejné inštitúcie/podnikanie v cestovnom ruchu a službách	1
Baláž, I.	FO	konzultácia študentky 3. ročníka Fakulty Multimediálnych Komunikácií Univerzity Tomáše Bati v Zlíne: Vizualna komunikácia slovenských múzeí, pre potreby bakalárskej práce.	1
Jajcaj, M.	FO	výkresová dokumentácia k funkčnej vzorke vozidla Tatra 603 MB	1
Jajcaj, M.	Nový čas	Poskytnutie kontaktu a historických materiálov pre spoluprácu v súvislosti s exponátom umiestneným v STM-Múzeu dopravy (príbuzní pôvodného majiteľa a autora unikátneho dreveného bicykla)	2
Jajcaj, M.	FO	história Bratislavských automobilových závodov	1
Jajcaj, M.	FO	fotografie ilustrujúce škody na dopravnej infraštruktúre na Slovensku spôsobené prechodom frontu počas 2. svetovej vojny (1944 – 1945)	1
Jajcaj, M.	FO	konzultácie k výstave Tretie storočie bicykla	2
Jajcaj, M.	FO (Zvuk Starej školy)	zachovanie staršieho typu reproduktorov z budovy Istropolis v Bratislave	2
Jajcaj, M.	Klub vojenskej a policajnej histórie	rovnošaty a príslušenstvo ČSAD, ČSD, ZOOŽ	1

Konzultácie a poradenstvo			
Zodpovedný	Žiadateľ	Téma	Počet konzultácií
		(OZOŽ) a pod.	
Jajcaj, M.	BETA-CARS, s.r.o.	elektrické manipulačné vozíky STRINGO	1
Jajcaj, M.	FO	vozidlo značky ZIL-41045	1
Jajcaj, M.	FO	historická fotografia – automobily v areáli na Alžbetínskej ul. v Bratislave v roku 1950	1
Jajcaj, M.	FO	vyjadrenie k schvaľovaniu individuálnych prestavieb vozidiel v súvislosti s vozidlom vyrobeným v BAZ	1
Jajcaj, M.	FO	poskytnutie technických informácií o motocykli Phänomen Bob, Sachs (rok výroby: 1939)	1
Jajcaj, M.	FO	dotupnosť starších knižných cestovných poriadkov MHD v Bratislave	1

Vzdelávacia činnosť

Aktívna účasť zamestnancov STM na odborných podujatiach v roku 2022		
Zamestnanec	Spracovaná tematika	Odborné podujatie
Jajcaj, M.	Dejiny miestnej a mestskej dopravy nielen v Trnave	„Rozhovory z knižnice“, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, 23. 2. 2022
Baláz, I.; Pálová, J.	Prezentácia edičných titulov STM	SNM-Spišské múzeum v Levoči, Levoča, 16. 3. 2022
Kačírek, L.	Múzejná prezentácia obdobia socializmu na Slovensku	Fenoméni kultúrneho dedičstva v spoločnosti V, Bratislava, FiF UK, 10. a 11. 5. 2022
Majerník, M.; Lobodová, D.; Takáč, P.; Žuffová, M.	Kooperácia a vzájomná spolupráca Slovenského technického múzea a Banického múzea v Rožňave	konferencia 120 rokov Banického múzea v Rožňave, 8. 6. 2022
Jajcaj, M.; Kačírek, L.	Viedenská električka	Workshop „Potenciály spolupráce v kultúrnom regióne BAUM-Juh“, Bratislava, Magistrát hl. mesta, 7. 6. 2022
Baláz, I.	Kapacity cezhraničnej spolupráce múzeí	Medzinárodná konferencia Capacity building in partnership across borders for future museums, projekt FUMU, Kulturpark Košice, 15. 6. 2022
Ondreják, P.	L-39 – lietadlo, ktoré prebehlo svoju dobu	medz. konferencia Zlatá éra čs. letectva, Košice, STM-Múzeum letectva v Košiciach a LF TUKE, 28. a 29. 6. 2022
Baláz, I.	workshopy Financie a infraštruktúra kultúry, Dáta v kultúre	Stratégie 2030: Kultúra a náš svet (Vízie a kontexty – Výzvy a priority) MK SR, Bratislava, 16. – 17. 5. 2022
Žuffová, M.	História ťažby soli v Solivare	medz. konferencia „Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku“, STM-Múzeum Solivar v Prešove, 29. 9. – 1. 10. 2022
Janíková, Z.	k pôsobeniu a činnosti Franza Rottera v soľnom závode (1795 – 1840)	medz. konferencia „Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku“, STM-Múzeum Solivar v Prešove, 29. 9. – 1. 10. 2022
Jahodová, M.	Dokumentácia železiarstva v Slovenskom technickom múzeu	medz. konferencia „Železiarne – srdce priemyslu“, STM Košice/org. Pamiatkový úrad SR, 23. – 25. 11. 2022
Kačírek, L.	Návrh múzea vodnej dopravy v Bratislave v Zimnom prístave	konferencia Historické dopravné stavby na území Bratislavskej župy Bratislava, Bratislava, 21. 9. 2022
Kačírek, L.	Spolupráca Jána Palárika s Jánom Nepomukom Bobulom a Novou školou	Konferencia Ján Palárik, Čadca, 13. a 14. 9. 2022
Kačírek, L.	Mesto Nová Dubnica v múzejnej prezentácii – návrh expozície	Konferencia Život v meste počas socializmu, Nová Dubnica, 21. 9. 2022
Goduš, M.; Jajcaj, M.; Kačírek, L.	Prezentácia aktivít STM-MD v oblasti histórie vodnej dopravy na Slovensku	ENoRM meeting, Bydgoszcz, Poľsko, 2. – 5. 11. 2022

Pasívna účasť zamestnancov STM na odborných podujatiach v roku 2022		
Zamestnanec	Názov	Miesto, Termín
Jahodová, M.; Majerník, M.; Žuffová, M.; Ďuricová, M.; Baláz, I.; Nižníková, L.; Janitor, I.; Poprocká, J.; Fritzká, J.; Leleová, K.	Projekt FUMU – Capacity building in partnership across borders for future museums SKHU/1902/4.1/048 T3 - Vzdelávací online tréning „Ako pripraviť dobrú výstavu“	online, 21. – 25.02.2022
Šullová, Z.	medz. odb. konferencia Hrad Krásna Hôrka 2012 – 2022	Rožňava, 3. 3. 2022
Janíková, Z.	rozvoj turizmu v Prešove	Prešov, 3. 3. 2022
Baláz, I.; Nižníková, L.; Janitor, I.; Poprocká, J.;	Ako pripraviť dobrú výstavu, vzdelávací tréning KSK o najnovších trendoch v oblasti tvorby a manažmentu	online, 21. - 24. 3. 2022

Fritzka, J.	múzejnej výstavy	
Baláz, I.	Výstavy v adaptovaných priestoroch, vzdelávací tréning KSK a K13 o najnovších trendoch v oblasti tvorby a manažmentu múzejnej výstavy	Košice, 29. 3. 2022
Baláz, I.	Vzdelávací projekt programu Interreg SK/HU, vzdelávací „STUDY VISIT TOUR“ modul FUMU	Maďarsko – Budapešť a Szentendre, 26. 5. – 27. 5. 2022
Majerník, M.; Benko, E.; Baláz, I.; Drozd, P.; Retter, J.; Klíma, L.; Šullová, Z.; Marciová, D.	Festival múzei 2022 (prezentácia Slovenského technického múzea verejnosti a ostatným zúčastneným múzeám)	Sv. Anton, 5. – 6. 6. 2022
Baláz, I.	Vzdelávací projekt programu Interreg SK/HU, vzdelávací „STUDY VISIT TOUR SLOVENSKO 2022“ modul FUMU	Borša, Trebišov, 10. 06. 2022
Šullová, Z.	konferencia 120 rokov Banického múzea v Rožňave	konferencia, Rožňava, 8. 6. 2022
Jahodová, M.; Majerník, M.; Žuffová, M.; Šullová, Z.; Nika, K.	Záverečná konferencia projektu FUMU – Capacity building in partnership across borders for future museums SKHU/1902/4.1/048	K13 – Košické kultúrne centrá, Kulturpark, Košice, 15. 6. 2022
Benko, E.; Drozd, P.; Klíma, L.; Majerník, M.; Takáč, P.; Nika, K.; Šullová, Z.; Marciová, D.; Tóthová, L.; Baláz, I.; Marenčík, A.; Nižníková, L.; Pešáková, B.; Melich, J.; Hájek, M.; Janíková, Z.	medzinárodná konferencia „Zlatá éra čs. letectva“	Košice, STM-Múzeum letectva v Košiciach a LF TUKE, 28. a 29. 6. 2022
Goduš, M.; Jajcaj, M.	Príchod rímskej veslice Danuvina Alacris	Bratislava, Devín, 5. 8. 2022
Žuffová, M.; Majerník, M.; Takáč, P.; Lobodová, D.; Jahodová, M.	Konferencia „Stratégie a inovácie v surovínovej politike SR a EÚ – historický vývoj významu surovín“ – sekcia Európske montánne dedičstvo v rámci 17. európske dni baníkov a hutníkov 14. stretnutie bankských miest a obcí v Banskej Štiavnici, Salamandrový sprievod	Banská Štiavnica, 8. – 9. 9. 2022
Žuffová, M.	Konferencia „Mente et malleo“/300.výročie postavenia Potterovho stroja v Novej Bani	Nová Baňa, Pohronské múzeum v Novej Bani, 13. – 14. 9. 2022
Pálová, J.; Poprocká, J.	Kolokvium „Na spoločnej ceste“	Kremnica/org. OKVaV ZMS, 19. 9. 2022
Žuffová, M.	Aktuálne výsledky geologického a environmentálneho bádania/Sofňanky ako netradičný zdroj kritických nerastných surovín – potenciál na území Slovenska	online, 28. 11. 2022
Šullová, Z.; Majerník, M.; Goduš, M.	Historické dopravné stavby na území Bratislavskej župy	Bratislava, 21. 9. 2022
Šullová, Z.; Marciová, D.; Nika, K.; Marenčík, A.; Baláz, I.; Pešáková, B.; Cihon, L.; Majerník, M.; Takáč, P.; Lobodová, D.; Jahodová, M.; Benko, E.; Drozd, P.; Ďuricová, M.; Dulka, L.	Medzinárodná konferencia „Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku“	Prešov, STM-Múzeum Solivar v Prešove, 29. 9. – 1. 10. 2022
Pálová, J.	Konferencia „Aktuálni trendy v muzejnej prezentácii a edukácii VI“	ČR, Brno, Moravské zemské múzeum, 3. – 4. 10. 2022
Šullová, Z.; Lobodová, D.; Majerník, M.; Klíma, L.; Kačírek, L.	Medzinárodná konferencia „Železiarne – srdce priemyslu“	STM Košice, 23. – 25. 11. 2022
Šullová, Z.; Petrovičová, H.	Konferencia „Archivy, knihovny, muzea v digitálnom svete 2022“	ČR, Praha, Národní archiv, 30. 11. – 1. 12. 2022

Pedagogická činnosť

Kačírek, Ľuboš: prednášky pre Univerzitu 3. veku, 10 prednášok

Hájek, Miroslav: Teória opráv let. techniky modul 7 (PART 66, 145), sem. štúdium LF TUKE, 100 hod.

Hájek, Miroslav: konzultacna cinnosť semestrálnych prac studentov LF TUKE 50 hod.

Šivecký, Alojz: opravy leteckej techniky, prax výučba - prax modul 7, LF TUKE, 300 hod.

Šivecký, Alojz: základy práce na leteckej technike pre SOŠ strojnícka Košice, 150 hod.

Búrik, Andrej: základy práce na leteckej technike pre SOŠ strojnícka Košice, 100 hod.

Ostatná odborná činnosť

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzei (MUT), Medzinárodnej rady múzei (ICOM), Slovenského distribuovaného múzea počítačov pri SAV, Slovenskej železnej cesty, Združenia zberateľov historických vozidiel, kolektívnym členom VISIT Košice, kolektívnym členom OOCR Prešov.

Zamestnanci STM naďalej aktívne pôsobili v poradných orgánoch a odborných komisiách iných inštitúcií: Predstavenstvo Zväzu múzei na Slovensku; Vedecká rada Liptovského múzea v Ružomberku; Vedecká rada Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici; Komisie na tvorbu zbierok – Múzeum Spiša v Sp. N. Vsi,

Lesy SR-Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, SÚH-Múzea M. K. Thége v Hurbanove; redakčná rada časopisu Múzeum; redakčná rada časopisu Muzeológia a kultúrne dedičstvo; Komisia pre zbierky dejín techniky ZMS; Odborná komisia pre odborné múzejné činnosti ZMS; Odborná komisia pre výchovu a vzdelávanie ZMS; Literárna a hudobná komisia ZMS; OZ Banícky spolok Spiš; Slovenská železná cesta; Komisia pre pamätihodnosti mesta Košice; hodnotiacia komisia na udelenie Ceny ministerky kultúry SR v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie; hodnotiacia komisia projektov Tradície inšpirujú inovácie 2022 KSK; odborná komisia FPÚ, predstavenstvo OOCR Regiún Šariš a Visit Košice.

Edičná činnosť

V rámci edičnej činnosti STM vydalo tituly podľa nižšie uvedenej tabuľky:

Názov	Rozsah/Formát	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovednosť
Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika ISBN 978-80-973503-9-0	64 s., 21 x 21	SK/EN	300	katalóg	Đuricová
Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky ISBN 978-80-973503-8-3	94 s., 21 x 21	SK/EN	300	katalóg	Drozd
Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky	2 s., A4	SK/EN	1000	skladačka	Drozd
Ako Brumko zabudol dýchať	12 s., 21 x 21	SK	300	interaktívna knižka	Poprocká
Ochrana duralových, hliníkových a kovových povrchov leteckej techniky pred vplyvmi korózie v podmienkach STM-Múzeum letectva v Košiciach ISBN 978-80-974301-0-8	94 s., A4	SK	online pdf.	publikácia	Ondreják, Nika
Zlatá éra československého letectva ISBN 978-80-974301-1-5	136 s., B5	SK	300	zborník príspevkov z konferencie	Šullová, Nika
Zlatá éra československého letectva ISBN 978-80-974301-4-6	136 s., B5	SK	online pdf.	zborník príspevkov z konferencie	Šullová, Nika
Tradiície soľného baníctva v Karpatskom oblúku 978-80-974301-2-2	166 s., B5	SK, EN	300	zborník príspevkov z konferencie	Šullová, Nika
Tradiície soľného baníctva v Karpatskom oblúku 978-80-974301-3-9	166 s., B5	SK, EN	online pdf.	zborník príspevkov z konferencie	Šullová, Nika
Objekty železiarskej výroby – GEMER, MALOHONT 978-80-974301-9-1	139 s., A5	SK	online pdf.	publikácia	Majerník, Lobodová Jahodová
Objekty železiarskej výroby – GEMER, MALOHONT 978-80-974301-8-4	139 s., A5	SK	300	publikácia	Majerník, Lobodová, Jahodová
História propelera Kamzík 978-80-8290-000-5	72 s., B5	SK	300	publikácia	Majerník, Goduš
História propelera Kamzík 978-80-8290-001-2	72 s., B5	SK	online pdf.	publikácia	Majerník, Goduš
Československé automobily po roku 1948 v zbierkach Slovenského technického múzea 978-80-974301-5-3	91 s., B5	SK	300	publikácia	Majerník, Benko, Jajcay, Kollár
Československé automobily po roku 1948 v zbierkach Slovenského technického múzea 978-80-974301-6-0	91 s., B5	SK	online pdf.	publikácia	Majerník, Benko, Jajcay, Kollár
Slnčné hodiny a horológia na Slovensku 978-80-974301-7-7	107 s., A4	SK	online pdf.	publikácia	Majerník, Semanová
Slovenské technické múzeum Aktuálne XV. ročník 978-80-8290-002-9	12 s., A2	SK	190	noviny	Baláž
Drobné tlače	Rozsah/Formát	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovednosť
Pomôžeš zachranárikovi Pepovi? pracovný list pre I. stupeň ZŠ k výstave „Tvoj pokojný spánok patrí inému“	6 s., A4	SK	50	pracovný list	Pálová
Kde, kto a ako uspáva pacientov pracovný list pre II. stupeň ZŠ k výstave „Tvoj pokojný spánok patrí inému“	6 s., A4	SK	50	pracovný list	Pálová
Výstava Tvoj pokojný spánok patrí inému	1, 5600 x 700 mm 1, 1185 x 1750 mm 1, A1 1, A2 1, A4	SK/EN SK/EN SK/EN SK/EN SK/EN	1 3 2 10 1	banner citylight plagát plagát leták	Marenčík
Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika	2 s., A4	SK/EN	200	skladačka	Đuricová
Expozícia Elektrovek	1, 5600 x 700 mm 1, 1185 x 1750 mm 1, A1 1, A2	SK/EN SK/EN SK/EN SK/EN	1 3 2 10	banner citylight plagát plagát	Drozd
Noc múzeí a galérií 2022	plagát A2 plagát A1 citylight	SK/EN SK/EN SK/EN	3 2 2	plagát plagát plagát	Marenčík
Deň otvorených dverí	plagát A2	SK	2	plagát	Baláž

Názov	Rozsah/Formát	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovednosť
	plagát A1 citylight	SK SK	2 2	plagát citylight	
Zaži múzeum	citylight	SK	1	citylight	Baláž
Jakubkova nová motyka sprievodný materiál k dňom mesta Medzev	10 strán /A5	SK	50	pracovný zošit	Pálová
Úsvit – cena za študentský dizajn	A3	SK	50	plagát	Duchoň
Farby sveta	A3	SK	20	plagát	Duchoň
Oslavujeme 20 rokov Soľnobanský čipkársky cech	A3	SK	30	plagát	Duchoň
Svietenie 7	A3, A4	SK	40	plagát	Duchoň
Splavujeme rieku Dunaj – pracovný list k výstave 100 rokov Dunajplavby pre II. stupeň ZŠ	A3	SK	150	pracovný list	Pálová
Kapitán malého plavidla – pracovný list k výstave 100 rokov Dunajplavby pre I. stupeň ZŠ	A3	SK	150	pracovný list	Pálová
100 rokov Dunajplavby	A1 A2 A4	SK/EN SK/EN SK/EN	2 2 300	plagát plagát skladačka leták	Marenčík
Železiarne, srdce priemyslu/výstava	1175 x 1850mm A1 A2 A4 A5	SK SK SK SK SK	2 2 15 200 50	citylight plagát plagát skladačka leták pozvánky	Marenčík
Konferencia Tradície soľného baníctva v Karpatom oblúku	A4 850 x 2040 mm	SK/EN SK/EN	60 1	program roll up	Marenčík

Expozičná a výstavná činnosť

Expozičná činnosť

STM v roku 2022 prevádzkovalo 31 expozícií, v tom 1 špecializovanú interaktívnu expozíciu – Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. 7 expozícií (STM-Múzeum letectva v Košiciach) je otvorené pre verejnosť sezónne apríl – november.

V mesiaci máj 2022 múzeum sprístupnilo 1 novú expozíciu „Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky“ v sídle STM, Hlavná 88, Košice, čím ukončilo 2. etapu projektu „Elektrotechnika – komplexná reinkalácia expozície“. Expozícia vychádza z výsledkov 75-ročnej akvizičnej činnosti STM, počas ktorej sa v zbierkovom fonde múzea podarilo zhromaždiť skvelú zbierku dokumentujúcu vývoj rôznych odborov elektrotechniky. Daná tematika, vzhľadom na jej význam a väzby s ostatnými vednými a technickými odbormi, ktorých komplexnej dokumentácii sa STM venuje, má stále miesto v prezentačnom výstupe múzea. Po 30 rokoch sprístupňovania dvojexpozície „Oznamovacia elektrotechnika. Záznam a reprodukcia zvuku a obrazu“ prináša múzeum v novej expozícii výber „naj“ artefaktov k danej téme v úplne novom koncepte. Expozícia na ploche 130 m² je členená do 13 tematických celkov a obsahuje 378 exponátov selektovaných zo zbierok STM. Obsahovo pokrýva Počiatky elektriny, Druhá šanca – súčiastky a zostavy používané v elektrozariadeniach, Slovenské/svetové osobnosti – Jozef Murgaš a Štefan Anián Jedlík, Osvetľovacia technika, Telegrafy a telefóny, Fonografy a gramofóny, Magnetofóny a videotechnika, Rádioprijímače, Televízna technika, Výpočtová technika, Jednosmerné motory, Domáce elektrospotrebiče, Meracie prístroje. V rámci reinkalácie, z dôvodov zatekania strechy sídelnej budovy Hlavná 88, Košice, ale zároveň aj enormného zvýšenia cien, sa neriešil priestor určený pre „hračiaci kabinet“ – spoločný pre expozíciu fyziky a novú expozíciu elektrotechniky. Problém so zatekaním do predmetných priestorov bol vyriešený v decembri 2022 a podľa situácie múzeum pristúpi k doriešeniu daného expozičného priestoru.

Počas roka boli realizované zmeny rôzneho rozsahu vo viacerých expozíciách. V STM-Múzeu letectva v Košiciach v expozícii Počiatky letectva do roku 1945 bol doinštalovaný veľkorozmerný exponát lietadlo Po-2 Kukuruzník a model lietadla bratov Wrightovcov, v expozícii Cestná doprava bol inštalovaný veľkorozmerný rez/cvičný simulátor tanku T-72. V STM-Múzeu dopravy v Bratislave bola realizovaná úprava expozície cestnej dopravy a doplnená o tematiku predmotorovej éry výstavnou inštaláciou k histórii vývoja bicyklov a ďalšie úpravy súvisiace so snahou o zlepšenie výpovednej hodnoty expozičného celku. V hodnotenom období sa z finančných dôvodov nepodarilo pokračovať v realizácii exteriérovej diorámy banskej štôlna a šachty situovanej pri objekte Sklad soli v STM-Múzeu Solivar v Prešove. Z dôvodov enormného vyťaženia zamestnancov STM (kumulácie pracovných pozícií, skrátené úväzky atď.) múzeum oddialilo svojpomocne plánovanú reinkaláciu expozície hodín v kaštieli v Budimíre, na ktorú získalo mobiliár prevodom správy majetku zo Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach. Pokračovali prípravné práce na

expozícii „Doba plastová/Plastic Times/Éra plastov“ plánovanej v priestoroch 30-ročnej expozície Písacie stroje (sídelná budova STM v Košiciach).

Pohľady do novej expozície Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky

Názov expozície	Adresa	Plocha (m ²)	Rok
Baníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	260	1965
Umelecké kováčstvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	67	1965
Dejiny ťažby a výroby soli v Solivare	NKP Solivar, 080 05 Prešov-Solivar expozícia v objekte Varňa František	1 948	1973 2001
Historické hodiny	Kaštieľ Budimír, 044 43 Budimír 6	96	1990
Písacie stroje	Hlavná 88, 040 01 Košice	228	1993
Úžitkové a umelecké predmety z kovov	Hlavná 88, 040 01 Košice	80	1994
Z dejín fyziky na Slovensku	Hlavná 88, 040 01 Košice	125	1995
Zlatý vek dopravy na cestách i koľajniciach	Šancová 1/B, 811 04 Bratislava	2 760	1999
Astronómia	Hlavná 88, 040 01 Košice	140	2000
Vývoj železničnej techniky na Slovensku	Šancová 1/B, 811 04 Bratislava	477	2000
Vývoj letectva a leteckej techniky po roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2003
Míľniky slovenského motorizmu v II. pol. 20. stor.	Šancová 1/B, 811 04 Bratislava	1 440	2002
Vývoj zabezpečovacej železničnej techniky	Šancová 1/B, 811 04 Bratislava	953	2002
Galéria lietadiel	Letisko Košice, 041 75 Košice	3 600	2006
Letecká prístrojová technika	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2006
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej	Štösska 749/16, 044 25 Medzev	300	2007
Letecké konštrukcie	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2008
Sieť elektrických výbojov	Hlavná 88, 040 01 Košice	150	2008
Expozícia cestnej dopravy	Letisko Košice, 041 75 Košice	600	2008
Energetické oddelenie Aurela Stodolu	Hlavná 88, 040 01 Košice	120	2009
Fotografická a kinematografická technika	Petzvalova 3, 059 01 Spišská Belá	166	2009
Vývoj geodetickej techniky a kartografie	Hlavná 88, 040 01 Košice	205	2009
Expozícia cestnej dopravy II	Letisko Košice, 041 75 Košice	400	2009
Hutníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	115	2010
Medzevské háorníctvo	Štösska 872/141, 044 25 Medzev	120	2010
Metalurgia v 19. a 20. storočí	Hlavná 88, 040 01 Košice	50	2011
Počiatky letectva do roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2002 2013
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež	Hlavná 88, 040 01 Košice	2 000	2013
Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi	Hlavná 88, 040 01 Košice	100	2019
Skladovanie a distribúcia soli	Námestie osloboditeľov 4, 080 05 Prešov-Solivar	100	2021
Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky	Hlavná 88, 040 01 Košice	130	2022

Celkový počet expozícií: 31

Nová expozícia: 1

Špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC)

Táto interaktívna expozícia STM bola sprístupnená verejnosti v roku 2013 v rámci projektov EHKM Košice ako I. etapa projektu Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. Napriek značnej opotrebovanosti je VTC obľúbené, čo sa prejavuje stálym záujmom najmä rodín s deťmi a skupín detí a mládeže. V súvislosti s vysokými nárokmi na udržateľnosť expozície (poruchovosť, zastaranosť interaktívnych prvkov, nedostupnosť náhradných dielov, vysoké finančné nároky na opravy), a zároveň prijatými opatreniami na šetrenie, STM v mesiaci november 2022 realizovalo reinštaláciu danej expozície a kumulovalo neproblémové a funkčné exponáty v rámci 1 podlažia. VTC je aj po kumulovaní na cca 50 % podlahovej plochy vyhľadávané návštevníkmi. Uvoľnené 1 podlažie STM uvažuje využiť na zriadenie tzv. „Múzejného

kabinetu“ určeného na realizáciu vzdelávacích i špecializovaných múzejných programov v rámci práce so žiakmi a študentmi základných a stredných škôl, zároveň prepojiť s priestorom pripravovanej expozície „Doba plastová/Plastic Times/Éra plastov“ a riešiť oddychový a interaktívny priestor k danej téme.

Celková návštevnosť VTC v roku 2022	Návštevnosť	z toho		Tržba zo vstupného (v Eur)
		neplatiaci	do 18 rokov	
VTC	*13 287	*2 728	*9 966	30 996
Z toho sprievodné podujatia	**731	**57	**681	

* zarátané v návštevnosti expozícií a výstav STM ** zarátané v sumári návštevnosti sprievodných podujatí STM

Sprievodné podujatia VTC v roku 2022	Stručný popis podujatia	Termín realizácie	Návštevnosť	Cieľová skupina
Optické klamy – Matfyz hravo	pravidelný špecializovaný program	15., 23. 3. 21., 27. 4. 6., 11., 19., 26. 5. 2., 7., 9., 14., 28. 6.	372	ZŠ, SŠ
Kúzla koliesok a kolies	špecializovaný program – použitie kolesa kedysi a dnes	23., 29. 4. 3., 6., 4., 24. 5. 8., 21., 23., 24. 6.	286	ZŠ, SŠ, návštevníci s mentálnym postihnutím
Valentín vo VTC	špecializovaný program ku dňu milujúcich s témou – lásky vedcov	13. 2. 2022	12	Verejnosť, rodiny s deťmi
Hráme sa s vedou	špecializovaný program pri príležitosti Medzinárodného dňa detí	1. 6. 2022	44	rodiny s deťmi
Mikuláš vo VTC	špecializovaný program ku dňu Mikuláša	6. 12. 2022	27	rodiny s deťmi
Spolu návštevnosť sprievodných podujatí realizovaných vo VTC:			731	
Podiel sprievodných podujatí na celkovej návštevnosti VTC v roku 2022: 6%				
Podiel VTC na celkovej návštevnosti STM (expozície, výstavy, Planetárium), STM sídlo Košice v roku 2022: 35%				

Činnosť a návštevnosť Vedecko-technického centra pre deti a mládež aj v roku 2022 ovplyvnila, a to najmä do mesiaca máj pandémie Covid-19, keďže ide o interaktívnu expozíciu. Zo sprievodných podujatí Optické klamy – Matfyz hravo, Kúzla koliesok a kolies, Valentín vo VTC a Hráme sa s vedou bolo vo VTC v roku 2022 zrealizovaných 26 výchovno-vzdelávacích aktivít s návštevnosťou 731 osôb, ktoré sa podieľali 6 % na celkovej návštevnosti VTC v počte 13 287 osôb. Osobitne spomenieme, že aj v roku 2022 boli vo VTC realizované špecializované programy pre zdravotne znevýhodnených návštevníkov v súvislosti s plnením Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím.

Výstavná činnosť

V roku 2022 STM vo vlastných výstavných priestoroch prezentovalo celkovo 25 výstav, z toho 8 vlastných, 5 novootvorených v hodnotenom období a 3 pokračujúce z predchádzajúceho obdobia, 1 v spolupráci pokračujúca z roku 2021, 13 prevzatých výstav a 3 dovezené zo zahraničia – Česko, Poľsko – pokračujúca z roku 2021.

Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²	Katalóg
1. Osamelý krasokorčuľiar		STM Košice, sídlo	24. 9. 2021 – 30. 6. 2022	prevzatá	104	nie
2. Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika	Đuricová, M.	STM Košice, sídlo	14. 4. – trvá	vlastná	156	áno
3. More	Doganová, R.	STM Košice, sídlo	02. 07. – 31. 08. 2022	prevzatá/dovezená	104	nie
4. Dedičstvo gotickej a železnej cesty na Slovensku	Somorovský, Z.	STM Košice, sídlo	14. 09. – 09. 10. 2022	prevzatá	104	nie
5. Železiarne – srdce priemyslu	Mácha, V. a Pamiatkový úrad SR	STM Košice, sídlo	14. 10. 2022 – trvá	prevzatá/dovezená	256	nie
6. Dr. Štefan Butkovič, CSc.	Jaremová, D.	STM-Múzeum Solivar v Prešove	do 31. 12. 2022	vlastná, repríza	20	nie
7. Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka		STM-Múzeum Solivar v Prešove	trvá	dovezená	100	nie
8. Nový Solivar prezident Masaryk	Duchoň, M.	STM-Múzeum Solivar v Prešove	trvá	vlastná, repríza	100	nie
9. Soľnobanská paličkovaná čipka		STM-Múzeum Solivar v Prešove	trvá	prevzatá	100	nie
10. Digitálny úsvit		STM-Múzeum Solivar v Prešove	10. 5. 2022 – 30. 5. 2022	prevzatá	100	nie

	Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²	Katalóg
11.	Farby sveta		STM-Múzeum Solivar v Prešove	10. 6. – 30. 6. 2022	prevzatá	100	nie
12.	Dedičstvo gotickej a železnej cesty na Slovensku	Somorovský, Z.	STM-Múzeum Solivar v Prešove	14. 10. – 6.11. 2022	prevzatá/repríza	100	nie
13.	Oslavujeme 20 rokov	Soľnobanský čipkársky cech	STM-Múzeum Solivar v Prešove	26. 8. – 3. 10. 2022	prevzatá	100	nie
14.	Svietiene 7	Sedlák, P.	STM-Múzeum Solivar v Prešove	26.10. - 25.11.2022	prevzatá	100	nie
15.	Volkswagen už 30 rokov „made in Slovakia“		STM-Múzeum dopravy v Bratislave	15. 5. 2021 – 30. 4. 2022	prevzatá	300	nie
16.	Bratislavské automobilové závody – 50. výročie založenia podniku	Jajcaj, M.	STM-Múzeum dopravy v Bratislave	28. 10. 2021 – 31. 8. 2022	vlastná	400	nie
17.	Tretie storočie bicykla	Jajcaj, M.	STM-Múzeum dopravy v Bratislave	20. 1. 2022 – trvá	vlastná	300	nie
18.	Mosty na Dunaji	Jajcaj, M.	STM-Múzeum dopravy v Bratislave	14. 5. 2022 – trvá	vlastná	200	nie
19.	„Pád lietadla v Bratislave na Zlatých pieskoch“	Púchovský, D. a kol., Jajcaj, M.	STM-Múzeum dopravy v Bratislave	28. 7. 2021 – 25. 6. 2022	v spolupráci	200	nie
20.	Železničné dedičstvo Slovenska v európskom kontexte		STM-Múzeum dopravy v Bratislave	06. 09. 2022 – trvá	prevzatá	200	nie
21.	100 rokov Dunajplavby	Goduš, M. a kol.	STM- Múzeum dopravy v Bratislave	21. 10. 2022 – trvá	vlastná	300	nie
22.	Návrat Ujházyovcov		Kaštieľ v Budimíre	trvá	prevzatá	25	nie
23.	Enkaustika, Farebný svet		Kaštieľ v Budimíre	do 25. 3. 2022	prevzatá	30	nie
24.	Maľované – vyrezávané		Kaštieľ v Budimíre	25. 3. – 12. 9. 2022	prevzatá	30	nie
25.	Zlatá éra čs. letectva	Ondreják, P. Hájek, M.	STM-Múzeum letectva v Košiciach	28. 6. – 15. 11. 2022	vlastná	200	nie

Prioritou vo výstavnej činnosti v roku 2022 bola výstava „Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika“, ktorej sprístupnenie STM naplánovalo ihneď s uvoľnením protipandemických opatrení v mesiaci apríl 2022 v sídle STM v Košiciach. Do konca roka boli vo výstave realizované rôznorodé sprievodné podujatia pre rôzne skupiny návštevníkov. Výstavou STM prepojilo celospoločenskú tému „zdravie/covid“ s prezentáciou výsledkov svojej činnosti v oblasti budovania novozriadenej (2020) zbierky zdravotníckej techniky. K 20. výročiu založenia Múzea letectva STM pripravilo medzinárodnú konferenciu, k termínu ktorej bola realizovaná výstavná inštalácia „Zlatý vek čs. letectva“. Dominantným exponátom je historicky výnimočne hodnotné lietadlo Aero L-39 Albatros výr. č. 0001, ktoré STM v mesiaci december 2021 získalo od LF TUKE do dlhodobej výpožičky a do mája 2022 reštaurovaním uviedlo do autentického a kompletného stavu. Trojicu vlastných, významne najpodstatnejších, výstav v roku 2022 uzatváralo sprístupnenie výstavy „100 rokov Dunajplavby. Príbehy slovenských lodí na riekach, moriach a oceánoch“. Ide, od roku 2013, v poradí už o 4. výstavný počín v réžii STM, odkedy sa múzeum začalo intenzívne zaoberať dokumentáciou histórie vodnej dopravy. Usporiadanie výstavy STM zároveň zdôrazňuje opodstatnenosť zámeru zriadenia expozície/múzea vodnej dopravy v bratislavskom Zimnom prístave.

Pohľad do výstavy Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika a vydané edičné tituly k výstave

Pohľad do výstavnej inštalácie Zlatá éra čs. letectva

Pohľad do výstavy 100 rokov lodiarstva v STM-Múzeu dopravy v Bratislave

Mobilita zbierok

V hodnotenom období bolo zbierkového fondu STM zapožičaných 484 zbierkových predmetov na prezentačné účely iných inštitúcií.

Sprievodné podujatia a podujatia ostatnej prezentačnej činnosti, edukačné aktivity a špecializované tematické lektorované sprievody

V roku 2022 v rámci realizácie rôznorodých a početných sprievodných podujatí k stálej expozičnej ponuke a výstavám bola osobitná pozornosť venovaná tematickým lektorovaným sprievodom a výchovno-vzdelávacím aktivitám k výstave „Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika“, v počte 19 špecializovaných výkladov s návštevnosťou 779 osôb, z toho dvomi sprievodnými podujatiami SOS s ukázkami poskytovania prvej pomoci pre osobitnú cieľovú skupinu – osoby so zdravotným znevýhodnením. Pre cieľovú skupinu ZŠ, SŠ a verejnosť v roku 2022 boli realizované špecializované výklady v Sieni elektrických výbojov Vojna prúdov a Tresky – blesky s počtom podujatí 45 a návštevnosťou 1 054 osôb. V stálych expozíciách STM sídlo sa špecializované výklady zameriavali na Osobnosti vedy a techniky, Príbeh železa, Poďme spolu fárať, Od písacieho stroja k e-mailu a Pozrieme sa vám na zúbky s počtom podujatí 24 a návštevnosťou 614 osôb. Osobitne spomenieme podujatie realizované pri príležitosti 75. výročia založenia pod názvom „Deň otvorených dverí“, ktorého hlavnými aktivitami pre širokú verejnosť boli sprievodné podujatia a špecializované komentované prehliadky v expozíciách: Poďme spolu fárať v expozícii Baníctva, program pre rodiny s deťmi Potulky hviezdou oblohou v Planetáriu, Elektrovek – špecializovaný program o 200 rokoch elektrotechniky, Tresky – blesky v Sieni elektrických výbojov, Tvoj pokojný spánok patrí inému – špecializovaný program na výstave anestetikovej a dýchacej techniky a v spolupráci s Divadlom Neon i autorské čítanie z knihy Dodo v krajine permoníkov pre najmenších návštevníkov. Po celý deň boli pre verejnosť sprístupnené expozície v sídle STM a Vedecko-technické centrum pre deti a mládež.

STM-Múzeum Solivar v Prešove sa vo výchovno-vzdelávacích aktivitách venovalo témam nového Skladu soli, výstave „Nový Solivar prezident Masaryk“ a expozícii „Skladovanie a distribúcia soli“. V spolupráci s materskou školou zrealizovalo edukačnú aktivitu pre deti predškolského veku s cieľom oboznámiť deti zábavnou formou s históriou a technológiou získavania soli.

STM-Múzeum dopravy v Bratislave pripravilo na remorkéri Šturec zaujímavú edukačnú aktivitu k 100. výročiu Dunajplavby a v spolupráci sa zapojilo do vzdelávacieho programu „Študuj dopravu“. Edukačné aktivity k 100. výročiu Dunajplavby boli realizované aj v rámci rovnomennej štatutárnej výstavy.

Lektorované prehliadky v Kaštieli v Budimíre boli v hodnotenom období obohacované edukačnou aktivitou s témou „Symboly v erboch rodiny Ujházyovcov“ k výstave „Návrat Ujházyovcov“ a v Múzeu kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve boli realizované lektoráty k téme „Sláva a pád medzevských hámorníkov“ pri príležitosti tohtoročného 750. výročia mesta Medzev.

Noc múzeí 2022

Medzinárodné podujatie „Noc múzeí“ sa konalo v sobotu 14. mája 2022 v tradičnom čase od 17.00 do 00.00 hod. Podujatie navštívilo v sprístupnených pobočkách STM 4 595 individuálnych návštevníkov.

Návštevnosť Noc múzeí 2022	Platiaci	Neplatiaci	Návštevnosť spolu	Príjmy (Eur)
STM, Košice, sídlo	759	2 244	2 993	2 574,00
STM-Múzeum letectva v Košiciach	377	282	659	1 326,00
STM-Múzeum dopravy v Bratislave	388	452	840	2 068,85
STM-Múzeum Solivar v Prešove	82	15	97	274,00
Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej	6	0	6	6,00
Spolu	1 612	2 993	4 595	6 248,85

STM realizovalo podujatia počas Noci múzeí v sídle STM v Košiciach, v STM-Múzeu dopravy v Bratislave, STM-Múzeu letectva v Košiciach, v STM-Múzeu Solivar v Prešove a Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej.

Sprievodné programy v Planetáriu

Činnosť planetária bola po uvoľnení protipandemických opatrení obnovená od mesiaca marec 2022. V roku 2022 navštívilo planetárium 6 216 návštevníkov, z toho do 18 rokov 5 343 návštevníkov. V I. polroku 2022 boli program a sprievodné podujatia špecializované na slnečnú sústavu, základy astrofyziky, jarnú a jesennú rovnodennosť, letný a zimný slnovrat a cirkumpolárne súhvezdia. V decembri 2022 STM obnovilo spoluprácu s divadlom Neon a pre rodiny s deťmi sa uskutočnilo pilotné predstavenie Vesmírne dobrodružstvo. V danej aktivite STM, obohacujúcej tradičné edukačné aktivity realizované zamestnancami múzea, má zámer pokračovať.

Návštevnosť Planetária v roku 2022	Počet programov	Neplatiaci	Návštevnosť spolu	z toho deti a mládež
Vyučovacie hodiny a sprievodné podujatia	282	729	6 216	5 343

Propagácia a marketing

STM pri propagácii a marketingu využíva najmä existujúce, finančne nenáročné možnosti a nadštandardnú spoluprácu najmä s regionálnymi a verejnoprávnymi médiami. Pravidelne sú aktualizované web stránky STM a sociálne siete, kde sú umiestňované pozvánky, informačné letáky, oznamy a tlačové správy k podujatiam, doplnované o fotografie a videá. Pravidelne, 1 x mesačne, múzeum vydáva a distribuuje spravodaj Kultúrny informátor. Výrazným spôsobom STM posilnilo propagáciu a prácu s verejnosťou na sociálnych sieťach pomocou pripravených programov a v roku 2022 bola mimoriadna pozornosť venovaná upútavkám na podujatia pripravené k štatutárnym výstavám STM: „Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika“ a „100 rokov Dunajplavby“. Na letné obdobie bola pripravená ponuka programov „ZAŽI MÚZEUM“ s dôrazom na podporu novej expozície „Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky“. Novou aktivitou je tvorba propagačných videí o pripravovaných podujatiach a expozíciách. Aj v roku 2022 pokračovala spolupráca s partnerskými organizáciami, najmä s oblastnými organizáciami cestovného ruchu (Visit Košice a OOCR Región Šariš).

Nosnou aktivitou v roku 2022 bola komunikácia výročí založenia jednotlivých múzeí STM (Múzeum letectva 20-te, Múzeum Solivar 50-te a Slovenské technické múzeum 75-te výročie založenia). Okrem výročného loga STM, ktoré sa počas roku 2022 používalo na všetkých tlačovinách STM a v elektronickej

komunikácii, boli všetky programy, podujatia, aktivity a mediálne výstupy orientované na posilnenie povedomia o značke, resp. značkách jubilujúcich múzeí STM.

Marketingová stratégia Slovenského technického múzea v roku 2022 mala dve hlavné línie. Prvou bola komunikácia k odbornej verejnosti, ktorá bola naplnená najmä intenzívnou propagáciou dvoch medzinárodných odborných konferencií organizovaných Slovenským technickým múzeom pod názvom: "Zlatá éra čs. letectva", konaná v prvom polroku 2022 v STM-Múzeu letectva a „Tradície solného baníctva v Karpatskom oblúku“, ktorá sa uskutočnila koncom septembra 2022 v STM-Múzeu Solivar v Prešove. Dôležitou súčasťou komunikácie boli aj plánované odborné edičné výstupy STM, ktoré úzko korešpondovali s realizáciou spomínaných konferencií, ako aj s expozičnými a výstavnými projektmi STM.

Druhou líniou marketingovej stratégie STM bola realizácia podujatí pre širokú verejnosť. Počas roka 2022 sme okrem tradičného podujatia „Noc múzeí a galérií 2022“, v deň výročia založenia STM zorganizovali „Deň otvorených dverí“ v sídle Slovenského technického múzea v Košiciach a v Múzeu Solivar v Prešove sa začiatkom septembra 2022 uskutočnil štvrtý ročník podujatia „Deň soli“. Spomínané podujatia zaznamenali pozitívny ohlas verejnosti s mimoriadnou návštevnosťou a nadštandardným záujmom médií.

V najbližších rokoch z pohľadu ďalšieho rozvoja propagácie a marketingu STM bude dôležité intenzívne cieľiť, vytvárať a budovať spoluprácu a partnerstvá so subjektmi a inštitúciami, ktorých činnosť súvisí alebo sa dopĺňa s činnosťou a poslaním Slovenského technického múzea.

V rámci marketingovej komunikácie STM aj v roku 2022 participovalo na projekte "Prvé nedele v mesiaci zadarmo" do septembra 2022, kedy došlo na základe nariadenia MK SR k zmene od októbra 2022 na "Prvé stredy v mesiaci zadarmo".

Návštevnosť pobočiek a expozícií STM "Prvé nedele v mesiaci zadarmo"											"Prvé stredy v mesiaci zadarmo"			
Mesiac	1/22	2/22	3/22	4/22	5/22	6/22	7/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22	Spolu	
STM, Košice, sídlo	deti	18	35	108	196	166	74	144	248	153	250	6	181	1579
	dospelí	32	84	230	221	636	208	265	405	220	31	23	88	2443
	spolu	50	119	338	417	802	282	409	653	373	281	29	269	4022
STM-Múzeum letectva v Košiciach	deti				0	150	195	165	311	183	71	50		1125
	dospelí				0	245	226	148	428	295	24	7		1373
	spolu				0	395	421	313	739	478	95	57		2498
Kaštieľ v Budimíre	deti	0	0	0	6	12	5	0	24	12	0	14	0	73
	dospelí	8	9	26	23	25	21	32	44	30	11	5	19	253
	spolu	8	9	26	29	37	26	32	68	42	11	19	19	326
STM-Múzeum Solivar v Prešove	deti	4	8	39	33	12	26	66	66	49	29	25	17	374
	dospelí	7	15	41	41	23	55	112	134	98	22	4	8	560
	spolu	11	23	80	74	35	81	178	200	147	51	29	25	934
Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej	deti	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0	0	25
	dospelí	0	0	5	3	4	0	21	22	132	0	0	25	212
	spolu	0	0	5	3	4	0	21	22	157	0	0	25	237
STM-Múzeum dopravy v Bratislave	deti	31	117	241	273	119	150	141	157	147	75	42	81	1574
	dospelí	36	213	384	453	235	226	262	334	214	56	45	9	2467
	spolu	67	330	625	726	354	376	403	491	361	131	87	90	4041
Múzeum kinematografie r. Schusterovej v Medzeve	deti	0	3	2	0	1	1	5	6	1	0	0	0	19
	dospelí	0	4	3	15	3	7	13	12	7	0	0	4	68
	spolu	0	7	5	15	4	8	18	18	8	0	0	4	87
STM celkom	deti												3190	
	dospelí												4933	
	spolu												8123	

Komentár k projektu Prvé nedele zadarmo a Prvé stredy v mesiaci zadarmo:

Projekt „Prvé nedele zadarmo“ aj v roku 2022 priniesol STM neúmerne zvýšenie nákladov najmä výrazným zvýšením odmien za prácu počas víkendov a štátnych sviatkov a zvýšenými nárokmi na dodržiavanie hygienických opatrení. Od októbra 2022 došlo na základe rozhodnutia ministerky kultúry SR k zmene „Prvých nediel v mesiaci“ zadarmo na „Prvé stredy v mesiaci zadarmo“. Trojmesačná skúsenosť s touto zmenou zatiaľ naznačuje, že ju ocenia najmä základné a stredné školy, pre žiakov a študentov ktorých to bude znamenať nižšie náklady na návštevu múzea. STM by však dokázalo naplniť zámer zvýšenia prístupnosti kultúry i ekonomicky slabším skupinám obyvateľstva vo vlastnej réžii dobre nastavenými prvkami pozitívnej diskriminácie pre dané cieľové skupiny.

Sprístupňovanie kultúry prostredníctvom kultúrnych poukazov

Ministerstvom kultúry SR bol v roku 2021 pozastavený projekt „Kultúrne poukazy“. Obnovený bol opätovne v mesiaci jún 2022 a v STM bolo do ukončenia projektu (15. november 2022) uplatnených spolu 12 711 kultúrnych poukazov.

Ohlasy v médiách

Monitoring médií od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022						
Spolu		Sledované výstupy				
		Elektrovek	Tvoj pokojný spánok patrí inému		100 rokov Dunajplavby	
Weby	131	13	9		5	
Agentúry	57	7	2		7	
Denníky a magazíny	30	2	1		1	
Televízie	17	4	3		1	
Rozhlas a rádiá	9	5	3		-	
Webové sídlo	26	1	1		1	
Sociálne siete	197	15	20		2	
Webové videoplatformy	8	3	2		-	
Directmailing	3 404	224	349		-	
Exteriérová reklama						
Počet kampaní	Citylight veľkoformátová tlač	Plagát	Fasádny banner	Letáková kampaň	Informačné tabule	
10	8	33	2	-	16	

Návštevnosť

Činnosť STM v roku 2022 bola v období január až marec poznačená protipandemickými opatreniami. Obmedzenie počtu návštevníkov, skupinových návštev alebo úplné uzatvorenie niektorých špecializovaných expozícií a pracovísk STM (napr. VTC, Planetárium) malo negatívny dopad na návštevnosť STM. Za prvý štvrťrok 2022 navštívilo STM múzeá a pobočky len 8 845 osôb. Po uvoľnení opatrení sme zaznamenali „návrat“ organizovaných školských skupín, takmer na úroveň predpandemického obdobia. Počet návštevníkov za rok 2022 je len o zhruba 3 % nižší ako návštevnosť v roku 2019.

Individuálna návštevnosť expozícií a výstav STM v roku 2022

Expozície a výstavy	Návštevnosť	z toho: neplatiaci	do 18 rokov
STM, Košice, sídlo	6 196	3 552	749
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež	12 556	2 671	9 285
Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej	629	280	231
STM-Múzeum Solivar v Prešove	3 386	1 224	1 501
Kaštieľ v Budimíre	435	236	69
STM-Múzeum dopravy v Bratislave	25 625	7 259	7 640
STM-Múzeum letectva v Košiciach	*14 714	*3 265	*5 779
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve	198	79	49
Spolu	63 739	18 566	25 303

*Sezónna prevádzka STM-Múzeum letectva v Košiciach apríl – november (v roku 2022 otvorené od 20. 4. 2022 do 13. 11. 2022).

Návštevnosť kultúrno-vzdelávacej činnosti a podujatí ostatnej prezentačnej činnosti organizovanej STM v roku 2022

Výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	Návštevnosť	z toho		Počet podujatí
		neplatiaci	do 18 rokov	
Vzdelávacie programy k expozíciám	10 232	2 274	9 013	382
Vzdelávacie programy k výstavám	1 838	371	1 659	104
Lektoráty	26 671	2 333	18 657	1 073
Prednášky a besedy	65	65	0	1
Kultúrne podujatia	894	894	0	9
Špecializované akcie	8 211	4 284		6
Iné podujatia*				8
SPOLU	47 911	10 221	29 329	1 583

* návštevnosť zarátaná v návštevnosti expozícií

Návštevnosť celková v roku 2022

Expozície, výstavy a podujatia	Návštevnosť spolu	z toho			Tržba (Eur)
		zahraniční	neplatiaci	do18 rokov	
STM Košice, sídlo	38 129	924	10 353	23 606	81 842,50
Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej	1 889	18	331	1 136	2 226,00
STM-Múzeum Solivar v Prešove	17 391	767	3760	7 661	45 960,00
Kaštieľ v Budimíre	2 268	0	545	695	3 163,00
STM-Múzeum dopravy v Bratislave	31 291	2 340	9 703	11 994	89 317,45
STM-Múzeum letectva v Košiciach	18 895	255	3 810	8 769	60 548,00
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve	1 787	97	285	771	2 928,00
Spolu	111 650	4 401	28 787	54 632	285 984,45

STM-Múzeum letectva v Košiciach otvorené od 20. 4. do 13.11. 2022 a Planetárium (STM Košice, sídlo) od 8. 3. 2022.

Knižnica STM

Ku dňu 31. 12. 2022 evidovala Knižnica STM spolu 18 169 knižničných jednotiek, z toho 2 614 knižničných jednotiek vypožičaných v príručných knižniciach STM a 66 knižničných jednotiek vypožičaných na základe výpožičných lístkov. V roku 2022 boli vyradené knižničné jednotky na základe mimoriadnej revízie knižničného fondu STM, ktorá a na základe príkazu generálnej riaditeľky STM prebehla v predchádzajúcom kalendárnom roku. Knižničný fond STM sa budoval systematicky s ohľadom na špecializáciu knižnice STM, a to najmä formou darov, kúpou a v rámci vlastnej edičnej činnosti, prírastok spolu v počte 97 knižničných jednotiek. V záujme skvalitňovania služieb knižnice STM, ako aj evidencie jednotlivých knižničných dokumentov, bol používaný knižničný informačný systém TRITIUS rozšírený o modul Výpožičný protokol a modul Medziknižničná výpožičná služba.

V rámci využívania služieb medziknižničnej výpožičnej služby bola obnovená spolupráca so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach, pričom bolo vypožičaných spolu 9 knižničných jednotiek.

V hodnotenom období poskytovala knižnica STM knižnično-informačné služby predovšetkým zamestnancom STM, ale zamestnancom Východoslovenského múzea v Košiciach, Technickej univerzity v Košiciach a Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach.

Knižnica Slovenského technického múzea		
Knižničných jednotiek k 31.12. 2022		18169
v tom	historických knižničných dokumentov	0
	staršie tlače (vydanie do r. 1918)	1710 – 3084 zv.
	kn. j. vykazované aj v zbierkovom fonde STM	903
Počet titulov dochádzajúcich periodík		4
Prírastok knižničných jednotiek		97
z toho	kúpou	24
	darom	65
	vlastné	7
	výmenou	0
	bezodplatným prevodom	0
Úbytok knižničných jednotiek		950
Knižničné jednotky spracované automatizovane		18169
Výpožičky spolu		66
z toho	prezenčné	6
	absenčné	60
Počet vypracovaných bibliografií		0
Počet vypracovaných rešerší		0
Používatelia registrovaní		59
Návštevníci knižnice		49
Náklady na nákup knižničných fondov (Eur)		*236,01

* V tom 9,34 Eur nákup knižnej literatúry z rozpočtu na vedeckovýskumnú činnosť.

Knižničný fond STM bol v hodnotenom období budovaný systematicky, akvizície boli realizované na základe požiadaviek odborných zamestnancov so zreteľom na finančné možnosti STM, ako aj podľa dostupnosti nakupovaných knižničných jednotiek u dodávateľov.

STM zintenzívnilo aktivitu v oblasti nastavenia postupného ošetrovania knižničného fondu a v roku 2022 zadaná prvá objednávka na externé reštaurovanie jedného knižničného dokumentu starej tlače s ukončením termínu reštaurovania v júni 2023.

Porovnanie ukazovateľov výkonu základných odborných činností

Porovnanie ukazovateľov základných odb. činností	rok 2022	rok 2021	rok 2020
Prírastky v zbierkovom fonde – ev. j.	258	279	245
Prírastky v zbierkovom fonde – ks	260	314	272
Financie na akvizičnú činnosť v Eur (Dotácia na akvizície ZP a nákup KF)	15 000	25 430	10 000
Počet elektronických katalogizačných záznamov o ZP a depozitoch *	20 814	19 675	18 809
Počet ošetrovaných ZP – ks	134	388	155
Počet riešených VVÚ	12	10	9
Počet podujatí odb. metodologickej činnosti	2	1	0
Počet vydaných titulov spolu		2	4
Počet expozícií	31	31	31
– z toho nových expozícií	1	1	0
– zrušených expozícií	0	1	1
Počet vlastných výstav, vrátane ich repríz vo vlastných priestoroch	8	7	5
Počet sprievodných podujatí (*rok 2022 vrátane lektorátov)	*1 583	361	331
Návštevnosť expozície, výstavy, podujatia	111 650	50 721	50 988

* zrušením portálu Cemuz (Štatistika) údaj nie je dostupný, uvedený údaj je počet záznamov v Esez 4G

Nehnutelné technické pamiatky v správe STM

Situácia stavu technických NKP v správe STM ostáva nezmenená, pozitívnym smerom sa v roku 2022 podarilo posunúť len zlomok problémov. Vďaka prostriedkom pôvodne určených na výstavbu haly v Múzeu lelectva v Košiciach, po zmene účelu „IA 40195 STM KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea“ bola v roku 2022 čiastočná rekonštrukcia objektu Četerne v NKP Solivar s areálom, rekonštrukcia strechy NKP Hlavná 88 v Košiciach – sídelnej budovy STM, čiastočná výmena okien na objekte budovy s Planetáriom v komplexe NKP Hlavná 88 v Košiciach a vypracovaná bola projektová dokumentácia k riešeniu kritického stavu v NKP Solivar s areálom/objekt Varňa František. Kritická situácia pretrváva v NKP Huta Karol vo Vlachove, sťažovaná situáciou súkromného vlastníctva prináležiacich pozemkov, v NKP Hámor v Medzeve ostávajú neriešené problémy so stratou funkčnosti a s tým súvisiace problémy s drevnou masou, najmä technologických častí hámra, NKP Kaštieľ v Budimíre taktiež zostáva v nezmenenom stave, pričom STM sanuje problémy s vysokou vlhkosťou vlastnými prostriedkami, taktiež situácia kaštieľskeho parku, problém oplatenia zostáva nezmenený.

Otázku financií na systematické udržiavanie stavebných objektov v správe STM a osobitne NKP je nutné v blízkom časovom horizonte vyriešiť. Finančné náklady na opravy a údržbu zásadne prevyšujú možnosti bežného rozpočtu STM. Nesystematickosť pri udržiavaní stavebných objektov spôsobuje havarijné stavy, oddialovanie riešenia tohto problému situáciu násobne zhoršuje.

NKP Solivar v Prešove

V objektoch NKP Solivar v Prešove si zásahy akútne vyžadujú najmä objekt Gápeľ a Varňa František. Zhoršujú sa problémy objektu Klopačka, no zároveň Skladu soli rekonštruovaného v roku 2014/2015. Zrealizovať je nutné najmä opravy a odvodnenie objektu Varňa František, opravu fasády a zabezpečenie šachty Leopold v objekte Gápl'a. V rekonštruovanom, objekte Sklad soli boli naďalej riešené situácie neodstránených reklamácií, najmä zatekania, prasklín veže a podlahy. Situácia sa v roku 2022 komplikovala i v súvislosti s rizikami zvyšovania hladiny soľanky v danom území a potenciálnymi, z toho vyplývajúcimi hrozbami poškodenia majetku.

NKP Hámor v Medzeve

NKP Hámor v Medzeve je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod názvom "hámor Technického múzea" pod číslom 4380. Viacročne STM rieši problémy s udrжанím funkčnosti, ktoré sú spôsobené o. i. aj zmenou celkových vodných pomerov v lokalite, čo zásadne urýchľuje degradáciu celého

objektu. Objekt je sprístupňovaný na požiadanie v rámci návštevnickej prevádzky Múzea kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve. Objekt je položený nižšie ako terén, v prípade dažďov dochádza k podmáčaniam drevených častí v oblasti stavebného otvoru (vstupné dvere). Pri vstupnom stavebnom otvorení dochádza aj k podmáčaniam tehál (degradácia tehál). Na vodnom náhone je poškodená drevená konštrukcia z dôvodu vplyvu poveternostných podmienok. V nosných častiach objektu sú viditeľné praskliny.

NKP Vysoká pec vo Vlachove

Objekt je v zlom (havarijnom stave). Pokračuje degradácia nadzemných častí nosných múrov, ostali už len zvyšky striešky po obvode budovy ktoré neplnia funkciu ochrany základov, čím dochádza k vypadávaniu stavebného materiálu z nosného muriva, a to tesne nad zemou. Pokračuje oddeľovanie časti objektu bývalého točitého schodiska od hlavnej stavby. Zároveň z druhej strany časti objektu je poškodená strecha, čoho dôsledkom bolo i zrútenie časti oporného múru. Vplyvom zatekania dažďovej vody dochádza k ďalšiemu premáčaniam drevenej časti krovu, a tým k strate nosnosti celej strechy. Na zabránenie prepadu drevenej nosnej konštrukcie strechy nad samotnou budovou je potrebné podprieť spodnú časť drevenými stĺpmi na pôvodnom mieste (minimálne štyri) a doplniť chýbajúcu krytinu na celú strešnú krytinu, ktorá po dažďoch rýchlejšie chátra. Zastrešenie kašne je prehnuté, prepadáva sa, chýba krytina. Ďalej pokračuje rozpadávanie sa oporného múru vrchnej časti objektu. Objekt je v zlom (havarijnom stave). V mesiaci máj 2022 bola uskutočnená so zamestnancami Plánu obnovy SR kontrola technického stavu pece NKP „Huta Karol“ vo Vlachove“ z titulu vplyvu poveternostných podmienok.

Finančné vyhodnotenie kontrahovaných činností

Názov činnosti: výkon základných odborných činností

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	1 047 999	1 061 521	972 999	972 999	75 000	88 522		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	370 159	431 205	330 159	330 159	40 000	101 046		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	602 825	736 668	485 825	485 825	117 000	250 843		
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	54 271	14 496	11 271	11 271	43 000	3 225		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	2 075 254	2 243 890	1 800 254	1 800 254	275 000	443 636		
700 - Kapitálové výdavky spolu	35 000	33 665	35 000	32 375		1 290		
600 + 700 SPOLU	2 110 254	2 277 555	1 835 254	1 832 629	275 000	444 926		

Názov činnosti: vedecko-výskumná činnosť

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:								
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:								
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	8 100	8 100	8 100	8 100				
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:								
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	8 100	8 100	8 100	8 100				
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	8 100	8 100	8 100	8 100				

Názov činnosti: súhrn kontrahovaných činností

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	1 047 999	1 061 521	972 999	972 999	75 000	88 522		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	370 159	431 205	330 159	330 159	40 000	101 046		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	610 925	744 768	493 925	493 925	117 000	250 843		
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	54 271	14 496	11 271	11 271	43 000	3 225		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	2 083 354	2 251 990	1 808 354	1 808 354	275 000	443 636		
700 - Kapitálové výdavky spolu	35 000	33 665	35 000	32 375		1 290		
600 + 700 SPOLU	2 118 354	2 85 655	1 843 354	1 840 729	275 000	444 926		

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

Slovenské technické múzeum obdržalo na realizovanie hlavných úloh v roku 2022 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 1 808 354 €. Oproti roku 2021 došlo k zníženiu rozpočtu o 94 359 €. Pri záväznom ukazovateli mzdy došlo k navýšeniu rozpočtových prostriedkov, a to v objeme 11 547 €, na celkovú výšku 972 999 €. Aj v časti rozpočtu na poistné a odvody došlo k miernému nárastu, a to vo výške 1 620 € na celkovú výšku 330 159 €. Oproti tomu na tovary a služby došlo k výraznému zníženiu oproti roku 2021, a to vo výške 112 382 € na celkovú výšku 493 925 €. V ERK 640 bol rozpočet navýšený na výslednú výšku 11 271, čo je navýšenie vo výške 4 856 €. Problémom je rozsiahly majetok v správe STM, jeho morálne aj fyzické opotrebenie, čo priamo súvisí s požiadavkami na opravy a údržbu častokrát aj havarijných stavov objektov. Pre nedostatok finančných prostriedkov nie je možné majetok udržiavať v adekvátnom stave. V predložennom komentári "Návrh východísk ŠR na roky 2023 – 2025" konštatujeme, že návrhy rozpočtu nezohľadňujú skutočné potreby múzea v existujúcich 33 objektoch v rámci celého Slovenska. Kontraktom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 75 osôb.

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Schválený rozpočet **1 673 305 €**

a) dotácie – bežný transfer

RO č. 1 – list MK-5/2022-420/4109 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky.

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:
„Edičná činnosť a výstupy vedeckovýskumných úloh“ 15 000 €

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov
„Akvizícia zbierkových predmetov a knižničných fondov“ 15 000 €

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR, a to:
„Odborná ochrana zbierkových predmetov a reštaurovanie“ 10 000 €

RO č. 2 – list MK- 5/2022-420/7460– úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky.

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:
„Odborné konferencie a výstavy k výročiam vzniku STM a výročiam založenia jeho múzeí“ 30 000 €

RO č. 4 – list MK - 5/2022-420/223331 – úprava, zvýšenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2022

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600 52 338 €

Z toho : kategória 610 – mzdy

38 217 €

kategória 620 – odvody

14 121 €

RO č. 5 – list MK -5/2022-420/29173 – úprava , zvýšenie záväzného ukazovateľa štátneho rozpočtu na rok 2022

Orvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600

Z toho : Tovary a služby, kategória 630 12 711€

RO č. 6 – list MK – 5/2022-420/29634 – úprava, presun rozpočtu bežných výdavkov rok 2022

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov

akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov“ - 7 000 €

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:

„Edičná činnosť a výstupy vedeckovýskumných úloh“ + 7 000 €

Odborné konferencie a výstavy k výročiam vzniku STM a výročiam založenia jeho múzeí

Upravený rozpočet bežného transferu

1 808 354 €

b) Dotácia na investície – kapitálový transfer

RO č. 3 – list MK - 2785/2022-420/12997 – bol rozpočet zvýšený, a to na:

Prvok - 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov

IA 15 675 STM – Akvizície zbierkových predmetov 35 000 €

Upravený rozpočet kapitálového transferu

35 000 €

4.2 Rozbor nákladov a výnosov

Položka	Skutočnosť 2021	Upravený rozpočet rok 2022	Skutočnosť rok 2022	Index	Rozdiel
	1	2	3	3:2	3 – 1
Výnosy celkom	2 371 733	2 278 354	2 599 166	114,08	227 433
z toho: bežný transfer	1 671 563	1 738 354	1 749 954	100,67	78 391
08T0103	52 800	52 000	52 000	100	-2 800
08T0106	1 000	8 000	8 000	100	7 000
08T010E	152 8	10 000	10 000	100	8 472
0EK0I03	11 250		000		
Spolu bežný transfer	1 889 411	1 808 354	1 819 954	100,64	-69 457
Kapitálový transfer zo ŠR	296 135	35 000	339 195		43 060
Vlastné výnosy /602-648 /	184 313	435 000	424 543	97,60	240 230
Výnosy od subj. mimo VS	1 874		15 474		13 600
Náklady celkom	2 410 240	2243354	2597485	115,79	187 245
- spotrebované nákupy 50	223 404	249 940	250 680	100,30	27 276
v tom: spotreba materiálu	95 028	95 959	108 879	113,46	13 851
spotreba energií	126 314	150 480	138 214	91,85	11 900
- služby 51	267 844	278 528	270 178	97,00	2 334
v tom: opravy a údržba	6 524	8 789	9 683	110,17	3 159
cestovné	5 362	6 992	7 491	107,14	2 129
reprezentačné	799	1 902	1 966	103,36	1 167
ostatné služby	255 159	260 845	251 038	96,24	-4 121
- osobné náklady 52	1 499 493	1 627 333	1 603 944	98,56	104 451
v tom: mzdové	1 060 260	1 137 237	1 130 844	99,44	70 584

- dane a poplatky	53	72 142	72 142	73 125	101,36	983
- ostatné náklady	54	35 279	1 913	74 318		39 059
- odpisy HIM	551	296 960		302 309		5 349
- tvorba zák. rezerv	553	1 530		1 331		-199
- tvorba ostatn. rezerv	558					
- finančné náklady	56	4 259	4 748	3 963	83,47	-296
- daň z príjmov	591	9 329	8 750	18 968	216,78	9 639
Hospodársky výsledok		-38 507	1681			

Náklady

Spotrebované nákupy /50/

Upravený rozpočet na spotrebované nákupy vo výške 249 940 € bol čerpaný v objeme 250 680 €, čo je plnenie na 100,30 %.

V spotrebe materiálu na rozpočet 95 959 € je skutočnosť 108 879 €, čo je plnenie na 113,46 %.

V spotrebe energií na rozpočet 150 480 € je skutočnosť 138 214 €, čo je plnenie na 91,85 %.

Služby /51/

Upravený rozpočet na služby vo výške 278 528 € bol v skutočnosti čerpaný v objeme 270 178 €, čo je 97,00 %. V položke opravy a údržba na rozpočet 8 789 € boli vykonané práce v objeme 9 683 €, čo je plnenie na 110,17 %. Realizovali sa práce na údržbe – opravy v Múzeu dopravy v Bratislave – schody, kamerový systém na prevádzkach a expozíciách, opravy vykurovacích telies.

Náklady na cestovné rozpočtované vo výške 6 992 €, boli čerpané v objeme 7 491 €, čo je plnenie na 107,14 %. Náklady na reprezentačné výdavky boli rozpočtované vo výške 1 902 €, skutočnosť činila 1 966 €, čo je plnenie na 103,36 %.

Ostatné náklady – služby rozpočtované vo výške 260 845 € boli v skutočnosti čerpané v objeme 251 038 €, čo je plnenie na 96,24 %. Z nich napr. výkony spojov, poštovné činili 9 521 €, nájomné za Centrálny depozitár 108 796 €, reštaurovanie Šturec 12 649 €. Významné náklady činili revízie, kontroly EPS a EZS, montáž požiarnej signalizácie, osvetlenie, vykurovanie spolu vo výške 44 831 € a náklady na aktivity k výročiam STM a jeho múzeí v sume 22 000 €.

Osobné náklady /52/

Rozpočtované osobné náklady vo výške 1 627 333 € boli čerpané vo výške 1 603 944 €, čo je plnenie na 98,56 %. Výška priemernej mzdy na pracovníka dosiahla úroveň 1 157,90 €, čo je oproti roku 2021 nárast o 6,17 %.

K 31. 12. 2022 bol skutočný prepočítaný stav zamestnancov 76,4 osôb.

Dane a poplatky /53/

Na rozpočet 72 142 € boli zúčtované dane a poplatky vo výške 73 125 €, čo znamená čerpanie na 101,36 %.

Štruktúra výdavkov bola nasledovná:

- daň z nehnuteľností	67 192 €
- miestne dane – poplatky odvoz odpadu	3 107 €
- parkovné, STK, cestné karty	565 €
- ostatné poplatky súdne, notárske, RTVS	2 461 €

Ostatné náklady /54 /

Rozpočet vo výške 1 913 € bol prekročený, nakoľko v položke ostatné náklady sú zahrnuté aj náklady na krátenie odpočtu DPH vo výške 19 761 €, členské príspevky 1 913 € a náklady na nákup zbierkových predmetov vo výške 52 580 €.

Odpisy HIM /55/

Odpisy DHM a DNHM boli zúčtované vo výške 302 309 €.

Ostatné finančné náklady /56/

Na upravený rozpočet 4 748 € boli zúčtované náklady vo výške 3 963 €, čo je čerpanie na 83,47 %. Hlavné položky tvoria zúčtované náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel vo výške 1 422 €, havarijné poistenie vo výške 1 902 €, a poplatky Štátnej pokladnice vo výške 634,03 € – navýšenie oproti roku 2021, dôvod – zavedenie poplatkov v pokladnici, ako aj poplatky za používanie platobných kariet.

4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Medziročné porovnanie štruktúry vlastných výnosov /v Eur/:

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2021	Schválený rozpočet rok 2022	Upravený rozpočet rok 2022	Skutočnosť rok 2022	%	Rozdiel
	1	2	3	4	4 : 3	4 – 1
Tržby zo vstupného	110 447	185 000	335 000	285 985	85,37	175 538
Tržby z predaja propag. materiálu	6 953			10 719		3 766
Výnosy z prenájmu výst. priestorov	5 400			21 867		16 467
Výnosy z pren. exponátov	539			330		-209
Ostatné výnosy	2 070			39 176		37 106
Výnosy z pren. nebytových priestorov	58 904	90 000	100 000	66 466		7 562
Výnosy od subj. mimo VS	1 874			15 474		13 600
Výnosy z reklamy výstavy						
Vlastné výnosy celkom	186 187	275 000	435 000	440 017	101,15	253 830

V tvorbe vlastných výnosov na upravený rozpočet vo výške 435 000 € je plnenie v objeme 440 017 €, čo je plnenie na 101,15 %. V tržbách zo vstupného je plnenie na 85,37 %. Na upravený rozpočet 335 000 €, boli dosiahnuté tržby zo vstupného v objeme 285 985 € a 10 719 € z predaja propagačného materiálu, spolu 296 704 €. **Oproti roku 2021 nárast činí 179 304 €.**

Výnosy z prenájmu nebytových priestorov, výstavných priestorov a exponátov na upravený rozpočet 100 000 €, boli dosiahnuté vo výške 88 663 €, čo je plnenie na 88,66 %. V rámci poukážkového systému podpory prístupu žiakov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám – projekt „Kultúrne poukazy 2022“, bolo vyzbieraných 12 711 kultúrnych poukazov.

Na oblasť tvorby vlastných výnosov zo vstupného v roku 2022 malo vplyv aj platné rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o voľnom vstupe návštevníkov v prvé nedeľe/ **prvé stredy** v mesiaci, s negatívnym odhadovaným vplyvom v objeme 50 999 €.

Na celkových tržbách zo vstupného bez propagačného materiálu vo výške 285 985 €, je podiel expozícií nasledovný:

	Tržby vstupné rok 2021	Tržby vstupné rok 2022	Kultúrne poukazy rok 2022 /€/
STM Košice	24 251	81 843	6 713
Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	867	2 205	965
Kaštieľ Budimír	1 824	3 184	120
NKP Solivar	21 967	45 960	3 628
Múzeum dopravy Bratislava	31 861	89 317	378
Múzeum letectva Košice	33 547	60 548	793
Múzeum kinematografie Medzev	972	2 928	114
Spolu	115 289	285 985	12 711

4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Plnenie v porovnaní s rozpočtom /v Eur/

Ukazovateľ	Upravený rozpočet rok 2022	Skutočnosť rok 2022	Index
Transfer na bežnú činnosť ŠR	1 808 354	1 819 954	100,64
Výnosy z kapitálového transferu ŠR	35 000	339 195	
Vlastné výnosy	435 000	424 543	97,60
Výnosy od subjektov mimo VS		15 474	
Výnosy celkom	2 278 354	2 599 166	114,08
Náklady celkom	2 243 354	2 597 485	115,79
Hospodársky výsledok		+1 681	

Na bežné výdavky bol upraveným rozpočtom na rok 2022 poskytnutý transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 1 808 354 € a kapitálový transfer vo výške 35 000 €. Tvorba rozpočtovaných vlastných výnosov vo výške 275 000 €, upravená vlastnými rozpočtovými opatreniami na výšku 435 000 €, je plnená na 97,60 %.

Upravený rozpočet výnosov celkom vo výške 2 278 354 €, je čerpaný vo výške 2 599 166 €, čo je plnenie na 114,08 %.

Upravené náklady za rok 2022 vo výške 2 243 354 € boli čerpané vo výške 2 597 485 €, čo je plnenie na 115,79 %.

Pri celkových dosiahnutých výnosoch v objeme 2 599 166 € a nákladoch vo výške 2 597 485 €, vykázalo Slovenské technické múzeum k 31. 12. 2022 zisk vo výške 1 681 €.

4.5 Prioritné projekty a ich plnenie

a/ Bežné výdavky

RO č. 1, RO č. 6 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

"Edičná činnosť a výstupy vedeckovýskumných úloh" 15 000+2 000 17 000

Odborné konferencie a výstavy k výročiam 30 000 + 5000 35 000

Čerpanie k 31. 12. 2022 52 000

RO č.1 a RO č. 6 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov

„Akvizícia zbierkových predmetov a knižničných fondov" 15 000-7 000 8 000 €

Čerpanie k 31. 12. 2022 8 000 €

RO č. 1 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR, a to:

„Odborná ochrana zbierkových predmetov a reštaurovanie “ 10 000 €

Čerpanie k 31. 12. 2022 10 000 €

b/ Kapitálové výdavky

RO č. 3 – Kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe

08T0106

" Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov" 35 000 €

Čerpanie k 31. 12. 2022 32 375 €

4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

a/ Bežné výdavky

Príloha č.1 – Kontrakt

Prvok 08S0106 – kontrakt tab. 2 Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1673 305	934 782	316 500	412 023	10 000	
Upravený rozpočet	1 808 354	972 999	330 159	493 925	11 271	
Skutočnosť	1 808 354	972 999	330 159	493 925	11 271	

Príloha č. 1a – Realizácia základných odborných múzejných činností

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1665 205	934 782	316 500	403 923	10 000	
Upravený rozpočet	1 800 254	972 999	330 159	485 825	11 271	
Skutočnosť	1 808 354	972 999	330 159	485 825	11 271	

Príloha č. 1b – Vedecko-výskumná činnosť

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	8 100			8 100		
Upravený rozpočet	8 100			8 100		
Skutočnosť	8 100			8 100		

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 46	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	275 000	75 000	40 000	117 000	43 000	
Upravený rozpočet	435 000	88 522	92 621	250 632	3 225	
Skutočnosť	443 636	88 522	101 046	250 843	3 225	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 71	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť				1 525		

Prioritné projekty

a/ Bežné výdavky

Edičná činnosť a výstupy vedeckovýskumných úloh

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	17 000			17 000		
Skutočnosť	17 000			17 000		

Odborné konferencie a výstavy k výročiam

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	35 000			35 000		
Skutočnosť	35 000			35 000		

Akvízie zbierkových predmetov a knižničných fondov

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia zbierkových predmetov, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	8 000			8 000		
Skutočnosť	8 000			8 000		

Odborná ochrana zbierkových predmetov a reštaurovanie

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Stratégia rozvoja múzeí a galérií, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	10 000			10 000		
Skutočnosť	10 000			10 000		

Elektrotechnika – komplexná reštaurácia II. etapa (expozícia)

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kult. aktivít, zdroj 131L						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	9 000			9 000		

b. / Kapitálové výdavky

Akvízie zbierkových predmetov

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia ZP, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	35 000					35 000
Skutočnosť	32 375					32 375

Akvízia zbierkových predmetov – transfer 2021

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia ZP, zdroj 131L						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	20 205,20					20 205,20

Zastrešenie koľajiska MD BA – zmena – TZH – okná – STM KE – Hlavná 88, 86

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Strateg. rozvoja múzeí, zdroj 131K						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	25 000					25 000

Výstavba provízornej haly v Múzeu letectva – zmena 7 akcií

Prvok 08S0106	Celkom	610	620	630	640	700
Múzea a galérie, zdroj 131I						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	982 716,93					952 717

Hodnotenie fondov organizácie – Sociálny fond

Počiatočný stav k 1. 1. 2022	9 597
Tvorba	
- povinný prídel vo výške 1 % a ďalší prídel vo výške 0,5 %	15 800
Čerpanie	
- sociálna výpomoc	500
- príspevok na stravovanie zamestnancov, stravné lístky	11 414
- príspevok na stravovanie-odmena 100€/zamestnanec	7 900
- jubilejné odmeny	500
Zostatok fondu k 31. 12. 2022	5 083

Hodnotenie fondov organizácie – Rezervný fond

Počiatočný stav fondu k 1. 1. 2022	1 525
Tvorba	0
Čerpanie	
- Remorkér Šturec	1 525
Spolu čerpanie:	1 525
Zostatok fondu k 31. 12. 2022	0

5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A NA SPOLUFINANCOVANIE

V hodnotenom období nové prostriedky neboli poskytnuté.

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

V zmysle Zriaďovacej listiny STM vykonáva podnikateľskú činnosť – prenájom dočasne voľných nebytových priestorov. Výnosy z podnikateľskej činnosti slúžia na skvalitnenie služieb poskytovaných v oblasti predmetu hlavnej činnosti.

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Podľa výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV sú na riadku 60 evidované celkom **pohľadávky** vo výške 34 947 €, z toho po lehote splatnosti 11 210 €, a to:

- 3 502 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov HEDGE FUND, neplnenie dohody o splátkach za priestory na Hlavnej 88 v Košiciach
- 7 708 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov JCE, s.r.o., neplnenie dohody o splátkach za priestory na Hlavnej 90 v Košiciach
- na riadku 61 – sú zúčtované pohľadávky voči odberateľom vo výške 20 837 € brutto
- na riadku 70 – sú evidované pohľadávky voči zamestnancom vo výške 5 838 €
- na riadku 74 – pohľadávka DPH vo výške 700 €
- na riadku 81 – sú zúčtované ostatné pohľadávky vo výške 7 572 €

Závazky

Na riadku 151 Súvahy sú vykázané krátkodobé záväzky v lehote splatnosti do 1 roka v hodnote celkom 68 841 €, z toho:

- na riadku 152 – dodávatelia vo výške 11 826 €
- na riadku 160 – iné záväzky vo výške 5 283 €
- na riadku 163 – sú vedené mzdové záväzky voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2022 vo výške 7 954 €
- na riadku 164 – ostatné záväzky voči zamestnancom sú evidované zrážky z miezd voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2022 vo výške 10 955 €

- na riadku 165 – zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia sú evidované záväzky za obdobie 12/2022 vo výške 13 197 €
- na riadku 166 – daň z príjmu vo výške 12 305 €
- na riadku 167 – sú evidované ostatné priame dane vo výške 3 198 €, daň zo mzdy
- na riadku 169 – ostatné dane a poplatky vo výške 123 €

8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Slovenské technické múzeum (sídlo Hlavná 88, Košice) svoju činnosť realizuje prostredníctvom pracovísk:

- špecializované múzeá Múzeum letectva v Košiciach, Múzeum dopravy v Bratislave, Múzeum Solivar v Prešove,
- vysunuté pracoviská Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej, Kaštieľ v Budimíre, Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve.

V záujme riadneho a plynulého zabezpečovania poslania bola činnosť múzea v roku 2022 zabezpečovaná prostredníctvom hlavných organizačných úsekov:

Úsek generálneho riaditeľa

/11 zamestnancov/

zabezpečuje koordináciu a jednotnosť postupu a činnosti všetkých úsekov STM pri vykonávaní plánovacej, vyhodnocovacej, rozborovej a kontrolnej činnosti, ide o agendy: právnu a kontrolnú, sekretariátu GR, personálnu, obranu, bezpečnosť a ochranu, utajované skutočnosti, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, protipožiarnu a energetickú, agendu informatika a bezpečnostného správcu, agendu konzervátor a reštaurátor, agendu verejné obstarávanie tovarov, verejných prác a služieb, agendu zahraničných stykov a rešerší.

Úsek odborných činností

/32 zamestnancov/

je nositeľom štatutárnych odborných úloh STM – budovanie zbierkového fondu hmotných dokumentov o vývoji vedy, výroby, techniky, dopravy a priemyslu v Slovenskej republike a o podiele Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky, evidencia zbierkového fondu STM, ochrana, odborné spracovanie, prezentácia zbierkového fondu, budovanie odbornej knižnice, vzdelávacia, kultúrno-výchovná, popularizačná, poskytovanie informačných, odborných-poradenských a ďalších odborných služieb pre iné subjekty, spolupráca na vedeckovýskumnej činnosti iných inštitúcií a riešenie vlastných výskumných úloh.

Úsek marketingu, prezentácie a služieb

/11 zamestnancov/

koordinuje a zabezpečuje výstavnú činnosť v súčinnosti s ekonomicko-prevádzkovým úsekom a kurátormi, vykonáva a zabezpečuje lektorskú a dozorcovskú činnosť, zabezpečuje kvalitu lektorských textov a výkladov, pripravuje a realizuje propagačnú a informačnú činnosť, zabezpečuje vyhotovenie rôznych printových a elektronických propagačných materiálov, publikácií, novín a iných edičných materiálov múzea, zabezpečuje múzejnú pedagogickú činnosť, najmä edukačné programy v oblasti exaktných vied, histórie techniky a priemyslu.

Úsek ekonomicko-prevádzkový

/27 zamestnancov/

zabezpečuje prevádzku STM a hospodársko-údržbársku činnosť, vypracováva koncepcie rozvoja, plány a rozpočty STM tak, aby vecne a termínovo zabezpečovali plnenie plánu hlavných úloh a ostatných úloh, zabezpečuje ochranu majetku štátu v správe STM, sleduje dodržiavanie ekonomických ukazovateľov, vypracováva materiály, správy a rozborov týkajúce sa hospodárenia STM, kontroluje vecné, finančné a časové plnenie plánovaných a prikázaných úloh, zabezpečuje dopravnú činnosť, materiálno-technické zabezpečenie, investičnú činnosť a obnovu a údržbu objektov, vedenie pokladničnej, mzdovej a finančnej agendy.

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31. 12. 2022

Stav zamestnancov vo fyzických osobách: 80, z toho 39 žien a 41 mužov.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách: 81,6 z toho odborných 46,1.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov: 76,4 z toho odborných 44,2.

Podľa zaradenia pracovalo na jednotlivých úsekoch:

úsek generálneho riaditeľa: 11 zamestnancov, z toho 6 žien;

úsek odborných činností: 32 zamestnancov, z toho 12 žien;

na úseku marketingu, prezentácie a služieb: 11 zamestnancov, z toho 6 žien;

a na úseku ekonomicko-prevádzkovej činnosti: 27 zamestnancov, z toho 15 žien;

STM malo zníženie finančných príspevkov na činnosť na rok 2021 a 2022 o 10 % oproti roku 2020. Rozpočtom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte **75** osôb, čo je oproti roku 2020 zníženie o 8 plných úväzkov.

S cieľom vyhnúť sa úplnému zrušeniu pracovných miest a zachovať zamestnanosť, prijalo vedenie STM v roku 2021 opatrenie, spočívajúce v znížení doterajšieho rozsahu pracovných úväzkov v prípadoch takých pracovných pozícií, kde dočasný útlm v súčasnej mimoriadnej situácii neznemožní zabezpečenie výkonu činnosti STM.

Opatrenie sa týkalo niektorých pracovných pozícií: na úseku generálneho riaditeľa (referent BOZP, referent pre verejné obstarávanie), na úseku odborných činností (kustód; referent knižnice, archívu a registratúrneho strediska; kurátor; lektor-správca), na úseku ekonomicko-prevádzkovej činnosti (upratovačky; vodič; elektroúdržbár; referent pokladničnej činnosti a vybraných prevádzkových činností), na úseku marketingu, prezentácie a služieb (lektor; múzejný pedagóg; referent fotodokumentácie), v Múzeu Solivar v Prešove (lektor; upratovačka) a v Múzeu letectva v Košiciach (v cykloch riaditeľ; vedúci lektor; kustód). Spolu išlo o 22 zamestnancov a zníženie úväzkov v rozsahu od 0,5 hod. do 3,25 hod. Dlhodobo sú však znížené úväzky v Múzeu dopravy v Bratislave, a to na pozícii riaditeľ, upratovačka, údržbár a na kumulovanej pozícii – elektroúdržbár a pomocný lektor.

V II. polroku 2022 STM pristúpilo k zvýšeniu na plné úväzky zamestnancov na úseku marketingu, prezentácie a služieb a na úseku odborných činností na referáte knižnice, správy registratúry a archívu, čiastočne bol zvýšený úväzok na referáte pre verejné obstarávanie. Tieto zmeny boli potrebné na zabezpečenie relevantného výkonu činnosti STM.

Z dôvodu krízy a nedostatku financií v kategóriách mzdy a odvody, naďalej taktiež ostávajú v rámci organizačnej štruktúry neobsadené pracovné pozície kurátor zbierky kancelárskych strojov a polygrafie, vedúci oddelenia dejín vedy, výroby a techniky II., lektor a dozor, kustód, stolár, konzervátor-reštaurátor. Ich náplň je dočasne riešená kumuláciami pracovných náplní vybraných zamestnancov. Situácia nie je dlhodobo udržateľná. STM nevyhnutne potrebuje aj doplniť pozície do organizačnej štruktúry, ktoré sú potrebné pre chod múzea a z dôvodu nedostatku financií to nie je možné. Sú to najmä: vedúci konzervátor-reštaurátor, konzervátor-reštaurátor, kurátor, vedúci oddelenia správy zbierok a informácií, redaktor pre marketingovú komunikáciu, múzejný pedagóg, vedúci ekonomického oddelenia, projektový manažér, správca-údržbár, údržbár, upratovačka, pozícia – interný audit a kontrola.

Personálny rozvoj – rok 2022

	VH	VŠ	ÚS	SO	Z	Spolu
Vedúci zamestnanci	0	9	0	0	0	9
Kurátori spolu	0	11*(-2)	2	0	0	13 (-2)
z toho	Prírodné vedy	0	1	0	0	1
	Technické vedy	0	6	2	0	8
	Spoločenské vedy	0	2	0	0	2
Kustódi	0	0	2	0	0	2
Lektori	0	8	8** (-1)	0	0	16(-1)
Dokumentátori	0	0	1	0	0	1
Knihovníci	0	1	0	0	0	1
Reštaurátori	0	0	7*** (-2)	0	0	7 (-2)
THP	0	7	6	0	0	13
Fotografi	0	0	1	0	0	1
Ostatní	0	1	12	8	2	23
	0	37 (-2)	39 (-3)	8	2	86 (-5)
Počet zamestnancov spolu		35	36	8	2	81
z toho ženy	0	16	19	3	2	40
z toho ZPS	0	2	4	3	0	9

*/ v tom 2 vedúci zamestnanci., /*** v tom 1 kurátor, /**** v tom 1 kustód, 1 lektor /

Štruktúra pracovného zaradenia zamestnancov

Vedúca úroveň	Funkcie odborných múzejných činností							Administratíva	Ostatní	Spolu	
	Kurátor	Kustód	Konzervátor Restaurátor	Dokumentátor	Fotograf	Knihovník	Lektor				
9	13* (-2)	2	7** (-2)	1	1	1	16*** (-1)	13	23	86 (-5)	81
z toho ženy	2	5 # (-1)	0	1	1	1	10## (-1)	11	10	42 (-2)	40
z toho ZPS		1				1	1	1	5	9	9
Spolu	50 (-5)							13	23	86 (-5)	81

* v tom 2 vedúci zamestnanci, ** v tom 1 kustód, 1 lektor, *** v tom 1 kurátor, Kolónka "z toho ženy" - # v tom 1 vedúca zamestnankyňa, ## v tom 1 kurátorka

Veková štruktúra zamestnancov

	do 20 rokov	21 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	nad 60 rokov	Spolu
	0	5	9	22	20	25	81
z toho ženy	0	2	4	12	10	12	40
z toho ZPS	0	0	0	1	6	2	9

Vekový priemer zamestnancov je 52 rokov, z toho ženy 52 a muži 53 rokov.

Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

STM za rok 2022 splnilo povinný podiel 3,2 % zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

Pohyb zamestnancov

V priebehu roka 2022 bolo z pracovného pomeru uvoľnených 8 zamestnancov, prijatých za uvedené obdobie bolo 6 nových zamestnancov.

Prehľad o uvoľnených zamestnancoch			
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Dohoda	3	1	0
Výpoveď zo strany zamestnanca	1	0	0
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	0	0	0
Zrušenie prac.pomeru v skúšobnej dobe	1	0	0
Iné (SD star. dôchodok, ID invalid.dôch., doba určitá)	3	2	1
Spolu	8	4	1

Prehľad o prijatých zamestnancoch			
Spôsob	spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Z Úradu práce	0	0	0
Konkurzy	2	0	0
Iné	4	2	0
Spolu	6	2	0

V organizácii bol v roku 2022 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 6.30 – 9.00 do 14.00 – 17.00 hod.

Suma valorizácie za rok 2022 je 9 920 €.

STM umožnilo odbornú prax v pobočke STM-Múzeum dopravy v Bratislave 3 študentom Strednej priemyselnej školy dopravnej v Bratislave, v STM-Múzeu letectva v Košiciach 3 študentom Leteckej fakulty TUKE v Košiciach a 6 študentom Strednej strojníckej školy v školskom roku 2021/2022 a 2022/2023, v STM-Múzeu Solivar v Prešove 2 študentom Strednej spojenej školy v Prešove v školskom roku 2021/2022 a 2022/2023.

Profesionálny rast zamestnancov STM bol podporený prostredníctvom účasti na rôznych kurzoch, seminároch, školeniach a pod., ktorých sa zúčastňovali zamestnanci všetkých úsekov:

Vzdelávanie/názov/účasť	Kurz (K); Školenie (Š); Seminár (S)	Počet zamestnancov
Ročná mzdová uzávierka 2021 – online seminár – Z. Bérešová	S	1
Školenie pracovníkov – práca s kamerou, smartfónom, práca s videom – Mgr. Baláž, M.Sc. Janitor, Mgr. Nižníková	Š	3
Školenie vysokozdvížny vozík – Retter, Dulka, Šivecký, Burík	Š	4
Odborný seminár – Komplexná správa dokumentov – D. Marciová	S	1
BOZP – školenie (školenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre nastupujúcich nových zamestnancov a dohodárov)	Š	36
Školenie pracovníkov – vodičov – Doc. Kačírek, Mgr. Goduš, Mgr. Jajčaj, JUDr. Kirešová, P. Török	Š	5
Online seminár Softip – personalistika – Ing. Gregová	S	1
Kurz prvej pomoci – Červený kríž – Ing. Drozd, Bc. Pálová	K	2
Odborný seminár – Mzdová účtáreň – Z. Bérešová	S	1
Správa registratúry – online - Ing. Petrovičová	Š	1
Školenie – online školenie UVO - nová metodika MEAT – Úrad pre verejné obstarávanie - Ing. Papcún	Š	1
Školenie k registratúre (zamestnanci STM)	Š	11
Školenie k pokynu o verejnom obstarávaní (zamestnanci STM)	Š	32
Školenie – verejné obstarávanie: Elektronická platforma v zákazke s nízkou hodnotou – Úrad pre verejné obstarávanie Ing. Papcún	Š	1
Školenie – Slovenská komora architektov – Ing. Papcún	Š	1
Školenie zamestnancov – BOZP a PO	Š	59

Účasť zamestnancov STM na odborných podujatiach s priamou väzbou na odborné múzejné činnosti je uvedená v časti 3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov, v časti Vzdelávacia činnosť.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Odborná verejnosť: Slovenské technické múzeum vo svojom zbierkovom fonde spravuje hmotnú dokumentáciu vývoja vedy, výroby a techniky. Vo svojej špecializácii venuje pozornosť problematike ochrany nehnuteľných pamiatok súvisiacich s rozvojom aplikácie poznatkov vedy a techniky v praxi. O poznatky a nadobudnuté informácie v tejto oblasti prejavuje pravidelne záujem široké spektrum odbornej verejnosti. Dopytovaná odborná pomoc je poskytovaná najmä formou odborných konzultácií, metodickej pomoci, spracovaním podkladových materiálov k posudkovej činnosti, ale aj aktívnou účasťou na odborných podujatiach organizovaných inými inštitúciami.

Široká verejnosť: Najpočetnejšiu užívateľskú skupinu tradične v dlhodobom priemere tvorí školská mládež, ktorá do múzea prichádza cielene a viackrát do roka. Využíva najmä stálu expozičnú ponuku múzea a pravidelnú ponuku tematických kurátorských a lektorských sprievodov k problematike histórie vedy a techniky. V prvom polroku 2022 však pandémie ochorenia Covid-19 a protipandemické opatrenia zásadne redukovali túto skupinu užívateľov výstupov STM. Návrat školskej mládeže však múzeum zaznamenalo ihneď po zmiernení opatrení v mesiacoch apríl a máj 2022.

Ďalšou skupinou, z ktorej veľkú časť tvoria rodiny s deťmi, sú individuálni návštevníci. Táto skupina návštevníkov prichádza do múzea najmä počas víkendov, sviatkov, školských prázdnin. Cielene vyhľadávaná je touto skupinou programová ponuka orientovaná na detského návštevníka a programová ponuka špecializovaných akcií (eventové podujatia, podujatia k rôznym príležitostiam).

Dôležitú skupinu užívateľov výstupov STM tvoria zahraniční návštevníci. Informácie o aktivitách získava táto skupina prostredníctvom webovej stránky STM, cez partnerské múzea, prostredníctvom spolupráce, či výmeny zahraničných výstav, alebo náhodne pri prehliadke pamätihodností a atrakcií Košíc, či Bratislavy. Táto skupina navštevuje múzeum cielene v rámci poznávania histórie, kultúry a tradícií Slovenska.

Dôležitú skupinu užívateľov výstupov STM tvorí tiež odborná verejnosť, komunikácia činnosti je tejto skupine zabezpečovaná najmä formou organizovania odborných podujatí, edičnými titulmi, publikačnou činnosťou a vykonávaním konzultačnej a poradenskej činnosti.

10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

V hodnotenom období roka 2022 bola kontrolná činnosť v Slovenskom technickom múzeu vykonaná v prevažnej miere formou internej kontroly a jednej externej kontroly.

Interné kontroly boli vykonané v oblastiach:

Dodržiavanie predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi, požiarnej prevencie a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré vykonal referent BOZP a PO v hodnotenom období v objektoch a na pracoviskách Slovenského technického múzea: Hlavná č. 86, č. 88, č. 90, Mäsiarska č. 49 v Košiciach (Sieň elektrických výbojov, kontinuálna kontrola BOZP a OPP počas trvania realizácie prác na zriadení novej expozície Elektrovek, počas rekonštrukcie strechy sídelnej budovy Hlavná 88 v Košiciach bez prerušenia prevádzky múzea), Kaštieľ v Budimíre, Múzeum letectva v Košiciach, Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej).

Pravidelnou súčasťou výkonu kontrolnej činnosti bolo aj poskytovanie odporúčaní prevenčnej povahy a poradenstva.

Vykonanými internými kontrolami neboli zistené nedostatky, ani porušenie príslušných predpisov, ktoré boli predmetom kontrol.

Ochrana majetku zverného do správy Slovenského technického múzea (aj len „STM“)

- formou vykonávania revízií:

v súlade s príkazmi generálnej riaditeľky boli prostredníctvom vymenovaných revíznych komisií v priebehu hodnoteného obdobia vykonané 3 riadne čiastkové odborné revízie zbierok: „Hodinárstvo“, „Rôzne“ bez zistenia rozdielov, „Letectvo a letecká technika“ bez zmeny stavu.

- formou inventarizácie majetku:

nariadenej generálnou riaditeľkou príkazom na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2022 podľa platných predpisov; vykonanou inventarizáciou neboli zistené žiadne rozdiely.

V oblasti vybavovania podnetov občanov sme v hodnotenom období roka 2022 obdržali 1 sťažnosť, ktorá bola po vykonanom prešetrení v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov uzatvorená ako opodstatnená; predmetom sťažnosti bol nesprávny postup zamestnancov zabezpečujúcich predaj vstupeniek. Na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté a vykonané opatrenia, vrátane vykonania preškolenia zamestnancov zabezpečujúcich kontakt s verejnosťou.

Externé kontroly boli vykonané v oblastiach:

Externú kontrolu (celkom v počte 1) v hodnotenom období vykonal Prešovský samosprávny kraj pre Program Interreg V-A Poľsko-Slovensko ako kontrolu na mieste, jej predmetom bola kontrola súladu určených fakturovaných prác, služieb a dodaných tovarov podľa predložených faktúr na preplatenie, týkajúca sa realizovaného mikroprojektu „Kultúrne dedičstvo Solivaru a Krosna v jedinečných tradíciách“; táto externá kontrola bola ukončená bez zistení nedostatkov v zmysle Zápisnice z kontroly na mieste zo dňa 13. 04. 2022; kontrolná činnosť v predmetnej veci prebieha kontinuálne v podobe jednotlivých čiastkových kontrol v súlade s projektom až do jeho uzatvorenia.

Vykonané interné kontroly a externá kontrola sú špecifikované v Prílohe tejto správy.

11. ZÁVER

Aj v roku 2022, najmä do mesiaca apríl, bola činnosť múzea ovplyvnená pandémiou ochorenia Covid-19, ako protipandemickými opatreniami, tak i výraznými dopadmi na organizáciu práce z dôvodu karantén a práceneschopnosti zamestnancov. Ďalším výrazným negatívnym faktorom bola finančná kríza a nástup energetickej krízy. Napriek tomu, z hľadiska realizovaných výstupov odborných činností, STM dosiahlo mimoriadne pozitívne výsledky.

Kontraktom stanovené merateľné ukazovatele boli naplnené, vo viacerých prípadoch výrazne prekročené. V oblasti nadobúdania zbierkových predmetov STM dosiahlo plnenie na 520 %, výrazne tomu dopomohla aktívna selekcia cielená na získanie prírastkov do zbierkového fondu formou vlastného výskumu/zberom, darmi a prevodmi správy. Rovnako v odbornej evidencii zbierkových predmetov boli naplnené kontraktom stanovené ukazovatele už v prvých mesiacoch roku 2022 a celkové plnenie prekonal stanovené merateľné ukazovatele niekoľkonásobne, pričom k pozitívnym výsledkom prispieva najmä nastavenie výkonu práce z domácnosti cielené na výkon v tejto činnosti, a zároveň koordinovaná rekatalogizácia zameraná na odstraňovanie chýb v elektronickej evidencii zbierkových predmetov z konverzií v období prechodu z AMIS na ESEZ.

V rámci odbornej ochrany a bezpečnosti zbierkových predmetov nebol naplnený ukazovateľ počtu konzervovaných zbierkových predmetov v správe STM, avšak tento výkon neponíma mimoriadne reštaurovanie výnimočného predmetu kultúrnej hodnoty L-39 výr. č. 0001, ktorého reštaurovanie STM promptne riešilo v období január – máj 2022 a taktiež STM nevykazuje v tomto ukazovateli neukončené tzv. etapovité reštaurovania a reštaurovania cudzích zbierkových predmetov (napr. loď Šturec, výkony na lodi Zvolen/prevzatá v marci 2022, čiastkové práce na veľkorozmernej leteckej technike, čiastkové ošetrojúce zásahy na historických vozidlách, lietadlo L-39 V zo zbierkového fondu VHÚ-Vojenského historického múzea). V rámci odborných revízií zbierkových predmetov plynul v roku 2022 štvrtý rok 5-ročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu STM. Porovnaný bol evidenčný a fyzický stav zbierkových predmetov zaradených v 3 zbierkach, celkovo u 2 375 ev. j. zbierkových predmetov a neboli zistené nové závažné nedostatky (chýbajúce zbierkové predmety, stav odborného uloženia). STM plynule pokračuje v stanovenom Pláne odbornej komplexnej revízie zbierkového fondu STM 2019 – 2023. Múzeum tiež kontinuálne pokračovalo v sťahovaní zbierkových predmetov z nevhodných depozitárov do Centrálného depozitára STM, čo zahŕňalo okrem samotného transportu aj prípravu zbierkových predmetov a pridelenie RFID označení a koordináciu mimoriadnych čiastkových odborných revízií. K 31. 12. 2022 bolo v Centrálnom depozitári STM (zriaďovanom od roku 2020/sťahovanie bolo započaté od mesiaca máj 2020) presťahovaných, RFID označených a napáraných v odbornej evidencii celkovo 6 982 ev. j. zbierkových predmetov, z toho v hodnotenom období 445 ev. j. Nepodarilo sa pozitívnym smerom posunúť otázku chýbajúceho depozitárneho priestoru, ani pre STM celkovo, ani pre pobočku STM-Múzea dopravy v Bratislave.

Osobitne je potrebné zmieniť napredovanie v riešení interných vedeckovýskumných úloh, pričom rok 2022 bol záverečným rokom riešenia 6 úloh, pričom STM k nim vydalo 6 edičných výstupov/titulov, z toho 2 online a 3 vo forme tlačených brožovaných publikácií aj online a 1 vo forme tlačenej brožovanej publikácie. Mimoriadnu pozornosť STM venovalo prezentačnej činnosti a práci s verejnosťou v súvislosti s očakávaným „návratom do normálu“ a od mesiaca apríl 2022 realizovalo v krátkych časových odstupoch prezentácie výsledkov odbornej činnosti, čím sa snažilo opäť pritiahnúť pozornosť a záujem návštevníckej verejnosti a dosiahnuť návrat návštevníkov do STM, ako aj finančný príjem/výnosy z tejto činnosti. Súbežne s veľkým uvoľnením protipandemických opatrení bola 13. apríla 2022 sprístupnená v sídle múzea v Košiciach výstava „Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika“ (výstup z vedeckovýskumnej úlohy), ktorú počas celého trvania dopĺňalo množstvo sprievodných programov ako i vydané edičné tituly. S mesačným odstupom, 12. mája 2022, STM sprístupnilo novú expozíciu „Elektrotek. 200 rokov elektrotechniky“, čím sa výrazne pokročilo v zámere komplexnej reінštalácie 3. podlažia objektu so sídelnými expozíciami na Hlavnej ul. 88, v Košiciach. Vlastné výstavné aktivity STM zavŕšilo 21. októbra 2022 sprístupnením výstavy „100 rokov Dunajplavby v STM-Múzeu dopravy v Bratislave“ s akcentom na zámery v oblasti dokumentácie histórie vodnej dopravy na Slovensku a vybudovaním expozície/múzea vodnej dopravy v bratislavskom Zimnom prístave. Celkovo v roku 2022 STM sprístupňovalo 31 expozícií (v tom 1 nová expozícia), z toho 7 sezónne (STM-Múzeum letectva v Košiciach) a sprístupnilo 25 výstav, z toho 8 vlastných výstav (v tom 5 nových realizovaných v roku 2022). Záujem verejnosti o výstupy v prezentačnej činnosti veľmi pozitívne ovplyvnili sprievodné aktivity, či už lektorované sprievody v expozíciách, či komentované prehliadky k rôznym témam, či špecializované programy v rámci tradičných

eventov (Noc múzeí, Deň soli, Prehliadka remorkér Šturec ai.), či v rámci programových cyklov, napr. v sídle STM v Košiciach pod názvom Zaži múzeum.

Podarilo sa tiež naplniť i zámery odbornej metodologickej činnosti a vďaka podpore MK SR v rámci účelovej dotácie „Odborné konferencie a výstavy k výročiam vzniku STM a výročiam založenia jeho múzeí“ STM organizovalo a zrealizovalo dve mimoriadne konferencie. Medzinárodnú konferenciu „Zlatá éra čs. letectva. 100. výročie narodenia konštruktéra Ing. J. Vlčka“ – v dňoch 28. a 29. 6. 2022 v STM-Múzeu letectva v Košiciach pri príležitosti 20. výročia založenia tejto pobočky STM, ktorej súčasťou bola i výstavná inštalácia s unikátnym lietadlom Aero L-39 Albatros overovacej série výr. č. 0001 a medzinárodnú konferenciu „Tradície solného baníctva v Karpatskom oblúku“ v dňoch 29. 9. až 1. 10. 2022 v STM-Múzeu Solivar v Prešove pri príležitosti 50. výročia založenia múzea v NKP Solivar s areálom v Prešove. Obe konferencie mali mimoriadny ohlas u odbornej verejnosti, z oboch STM vydalo zborník príspevkov v online verzii aj tlačenej brožovanej verzii.

V rámci edičnej činnosti, okrem titulov vydaných z výstupov riešených vedeckovýskumných úloh a zborníkom príspevkov ku konferenciám, STM v hodnotenom období vydalo katalóg k novej expozícii Elektrovek a množstvo drobných tlačí k výstavám, programovým aktivitám a množstvo rôznorodého propagačného materiálu. Pozornosť bola tiež venovaná materiálom v rámci múzejnej pedagogiky – špecializované materiály pre múzejnú edukačnú činnosť v rozsahu 1 interaktívnej knižky pre najmenších návštevníkov a 3 pracovných zošitov a 2 pracovných listov k vlastným výstavám.

Návštevnosť po uvoľnení protipandemických opatrení od apríla 2022 veľmi pozitívne vzrástla a STM v roku 2022 navštívilo 111 650 osôb – čo je takmer 97 % návštevnosti v poslednom predpandemickom roku 2019.

V kontexte získavania výnosov sa múzeum koncom roka 2021 venovalo zmenám cenníkovej politiky a v mesiacoch január 2022 a február 2022 uviedlo nové cenníky – vstupného so zmenami v pozitívnych diskrimináciách pre vybrané cieľové skupiny návštevníkov, ako i nový cenník krátkodobých prenájmov priestorov STM. Oba priniesli očakávané výsledky v oblasti zvyšovania vlastných výnosov. STM však prehodnocuje nastavenie poplatkov za prenájmy zbierkových predmetov v kontexte zabezpečenia mobility zbierok, cenníka ostatných služieb STM v dobrom nastavení pre podporu bádateľskej činnosti, i nastavenie ponuky predajných propagačných materiálov rôzneho charakteru. V rámci skvalitňovania služieb návštevníkom sa hodnotenom období podarilo zaviesť vo veľkých pobočkách STM možnosť bezhotovostných platieb za vstupné, predajné materiály, ale i ostatné múzeom poskytované služby.

S nárastom nárokov na pracovné výkony sa citelne prejavila poddimenzovať personálneho zabezpečenia STM, výrazne zhoršená od roku 2021 aj 10 %-ným ponížením príspevku na mzdy a odvody. V roku 2021 STM s cieľom zachovať personálne pokrytie nevyhnutných pracovných pozícií pristúpilo k poníženiu úväzkov u vybraných zamestnancov. V súvislosti s návratom návštevníckej prevádzky k takmer predpandemickému obdobiu STM od mesiaca máj 2022 vybraným zamestnancom zabezpečujúcim kontakt s návštevníkmi, lektorskú a dozorcovskú činnosť pracovné úväzky navýšilo, avšak zároveň týmto pozíciám kumulovalo zabezpečovanie ďalších činností zabezpečujúcich prvý kontakt s návštevníkmi i informátorských činností a zabezpečovanie chodu vrátnice. Rovnako tak učinilo i v kontexte úloh pre kumulovanú pracovnú pozíciu zastrešujúcu činnosť knižnice-archívu-registratúrneho strediska STM. V súvislosti s investičnými akciami STM, aktivitami mimoriadneho programu STM v roku 2022, riešením finančno-administratívneho vysporiadania projektu Interreg PL-SK „Kultúrne dedičstvo Solivaru a Krosna v jedinečných tradíciách“ a s tým súvisiacim mimoriadnym náporom na verejné obstarávanie došlo i k miernemu navýšeniu úväzku tejto pozície. Každopádne aktuálne nastavenie personálneho zabezpečenia STM nezodpovedá jeho potrebám a nezohľadňuje širokú škálu úloh, aj striktné legislatívne vymedzených, ktoré je STM povinné zabezpečovať. Otázka výšky finančného ohodnotenia zamestnancov múzeí je taktiež osobitnou kapitolou.

Zo zásadných problémov, ktorých riešeniu sa STM v hodnotenom období venovalo a ktoré v rôznej intenzite a v rôznych intervaloch opakovane narúšajú chod inštitúcie uvádzame:

- zlý stavebnotechnický stav objektov, nepridelovanie financií na pravidelnú údržbu a nutnú obnovu, tým opakované havárie a kumulovanie problémov ohrozujúcich majetok štátu i zdravie a život osôb, v konečnom dôsledku v situáciách havárií mimoriadny nápor na rôzne pracovné pozície a negatívny dopad na plánované činnosti;
- poddimenzovaná podpora zriaďovateľa/neadekvátny príspevok na činnosť – od roku 1999 sa STM rozrástlo o špecializované múzeá: Múzeum dopravy v Bratislave, Múzeum letectva v Košiciach, pobočka NKP Solivar sa transformovala na Múzeum Solivar v Prešove, tieto situácie dodnes neboli adekvátne zohľadnené v nastavení/zvýšení príspevku zo štátneho rozpočtu na plnenie činností STM, pričom je

dôležité zdôrazniť zvýšené nároky súvisiace so špecializáciou týchto pobočiek (lodná doprava, letecká doprava, baníctvo);

- realizácia činnosti v prenájatých objektoch – najmä STM-Múzeum dopravy v Bratislave (STM-MD) a nejasná politika vlastníka objektov – Železníc Slovenskej republiky, najmä problémy so stavom objektov (ide o NKP), no i problémy týkajúce sa príľahlej infraštruktúry (príkladom je dlhotrvajúce obmedzenie prístupu k objektom STM-MD, Železničnou políciou – nedoriešené od roku 2020);
- neukotvené zámery rozvoja STM a nejasný postoj zriaďovateľa – najmä problém "Remorkér Šturec" a zámer vybudovania Múzea vodnej dopravy v lokalite Zimný prístav v Bratislave;
- pôsobenie v lokalite s iným režimom – STM-Múzeum letectva v Košiciach (STM-ML), od konca roku 2021 boli riešené neusporiadané vzťahy pri využívaní pozemkov/priorita pre STM v súvislosti s realizáciou IA "STM KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea"/Vybudovanie vstupu v areáli Múzeu letectva v Košiciach. V hodnotenom období STM riešilo zámennú zmluvu na pozemky. Výrazným problémom je však dlhoročne neoprávnené využívaný pozemok vo vlastníctve obch. spol. Letisko Košice – Airport Košice, a. s., na ktorom má STM-ML umiestnenú exteriérovú časť expozície veľkých lietadiel, listom zo dňa 21. 12. 2021 bolo STM vyzvané k uvoľneniu parcely č. 1573/222, kat. územie Barca, zapísanej na LV č. 85 / čiastočné riešenie priniesla realizácia IA "STM KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea"/Vybudovanie vstupu v areáli Múzeu letectva v Košiciach, kam STM presťahuje z predmetného pozemku niektoré lietadlá, avšak situácia najväčšieho lietadla TU-154 si vyžaduje osobitný prístup. Ideálnym riešením je sanácia „kopca so sutinami“/pozemku v správe STM v areáli STM-ML, čo však vyžaduje značné finančné výdavky;
- v priebehu roka 2022 sa zhoršila situácia v lokalite Solivar/Soľná baňa, kde viacročne pretrváva problém so zvyšujúcou sa hladinou soľanky, čo je potenciálnou hrozbou v danej lokalite, ide o následok neadekvátne zabezpečeného dlhodobo nevyužívaného banského ložiska, STM v danej veci spolupracuje s odbornou verejnosťou s odbornými spôsobilosťami pre banskú činnosť.

Schválený kontrakt v objeme 1 673 305 € bol rozpočtovými opatreniami na bežné a kapitálové výdavky upravený na 1 843 354 €. Čerpaný bol vo výške 1 840 729 €, čo je 99,86 %.

Kontrahované výdavky vo výške 1 800 254 € na výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty boli čerpané vo výške 1 800 254 €, čo je plnenie na 100,00 %.

Kontrahované výdavky vo výške 8 100 € na vedecko-výskumnú činnosť boli čerpané vo výške 8 100 €, čo je plnenie na 100,00 %.

Rozpočtované vlastné výnosy v kontrakte vo výške 275 000 € boli upravené vlastným rozpočtovým opatrením na výšku 435 000 €, čerpané v objeme 444 926 €, čo je plnenie na 102,28 %. Negatívny vplyv na vlastné výnosy má rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o voľnom vstupe návštevníkov prvé nedele, resp. stredy v mesiaci, ktoré nie sú zo strany zriaďovateľa kompenzované a predstavujú za rok 2022 sumu 50 999 €. Napriek uvedenému, STM oproti roku 2021 dosiahlo významný nárast vlastných výnosov. Na náraste sa vo veľkej miere podieľal nárast tržieb zo vstupného, nárast v oblasti predaja propagačného materiálu, ako aj nárast výnosov z prenájmov.

Dlhodobým problémom STM je poddimenzovaný rozpočet v ERK 630. Na tento fakt, ako aj na nevyhovujúci stav objektov štátu v správe STM pravidelne upozorňujeme. Navyše rok 2022 bol poznačený okrem iných negatívnych faktorov aj vysokou infláciou, čo pri nezmenenom príspevku zriaďovateľa ešte viac zaťažilo celkový rozpočet a obmedzilo možnosti financovania drobných opráv, údržby a iných nutných potrieb múzea. **Napriek nárastu vlastných výnosov je bez navýšenia rozpočtu v ERK 630 zo strany Ministerstva kultúry SR riadny chod STM ohrozený.** Náklady na elektrickú energiu, kúrenie a ostatné položky ktorých ceny v priebehu roka prudko stúpali sa vo veľkej miere prejavajú aj v nasledujúcom období.

Navyše STM spravuje rozsiahly majetok, z ktorého veľká časť je v zlom technickom stave. Vzhľadom na vek objektov, často dochádza k neočakávaným situáciám, ako sú havarijné stavy, zatopenie priestorov, prasknutia potrubí, zatekanie striech, upchatia kanalizácií a podobne.

V roku 2021 na základe požiadavky STM bol Ministerstvom kultúry SR predložený Vládi SR návrh na vydanie súhlasu na zmenu účelu použitia nevyčerpaných kapitálových prostriedkov z investičnej akcie IA 36597 v objeme 954 805 €. Vládi SR tento návrh schválila a STM v roku 2022 vyčlenené prostriedky vyčerpalo, z pohľadu významu a stavu objektov, na najdôležitejšie investičné zámery. V rámci „IA 40195

STM KE - Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea“ boli prostriedky použité na **Rekonštrukciu strechy** objektu Hlavná 88 Košice, **Vybudovanie vstupu** v areáli Múzea letectva v Košiciach, **Rekonštrukciu objektu Četerne** v NKP Solivar v Prešove, **Sanáciu objektu** administratívnej budovy v Múzeu letectva v Košiciach a v prípade plánovanej **Rekonštrukcie objektu Varňa František** v NKP Solivar v Prešove bola spracovaná projektová dokumentácia na odvodnenie objektu. STM v rámci IA 42 091 STM Rekonštrukcia a modernizácia objektov v správe STM v termíne do 31. 12. 2022 zrealizovalo technické zhodnotenie objektov sídle STM, a to výmenu časti okien v objeme 25 000 €.

V priebehu roka 2022 STM napriek krátkemu času na realizáciu investičných zámerov, vysokej inflácii, rýchlo meniacim sa cenám, neistote na trhu dodávok tovarov, prác a služieb, dokázalo v stanovenom termíne naplánované investičné zámery úspešne zrealizovať.

V rámci údržby a drobných opráv bola opravená porucha na vodovodnom potrubí v jednej z vetví v sídle STM na Hlavnej 88, v Košiciach. Realizovaná bola úprava výstavného priestoru miestnosti č. 306 v sídle STM.

Pre opätovné zatekanie do depozitárnych a reštaurátorských priestorov v Múzeu letectva v Košiciach bola realizovaná oprava strechy. V sídle STM bola vymená časť poškodených radiátorov.

Zámerom STM je vyriešiť nádvorie sídelnej budovy STM (zelené plochy), ktoré má potenciál využitia aj na účely prenájmov a zvýšenia vlastných príjmov. Je pripravená projektová dokumentácia realizovaná v roku 2022.

V zlom technickom stave sa ale naďalej nachádzajú objekty NKP Huta Karol vo Vlachove; v NKP Solivar v Prešove najmä objekty Gápeľ, Četerne, Varňa František; NKP Kaštieľ v Budimíre; v Múzeu letectva v Košiciach objekt Galéria I/Galéria lietadiel a zatekajúce strechy objektov STM. Narušená statika je taktiež v časti budovy v sídle STM. V STM-Múzeum Solivar v Prešove je v zlom stave fasáda objektu Sklad soli a v rovnakom objekte je problém so zatekaním strechy. Nevyhovujúci je stav NKP a technických pamiatok/vybraných funkčných exponátov v Múzeu kinematografie r. Schusterovej v Medzeve a v NKP Hámor v Medzeve. Bez príspevku zriaďovateľa a rýchleho riešeniú aspoň akútnych problémov budú objekty chátrať a náklady na opravy a rekonštrukcie sa navýšia.

Všetky relevantné potreby STM dáva do zásobníka investičných zámerov rezortu kultúry.

Napriek mnohým ťažkostiam, výrazným nárastom cien a tým padom zvýšeným nákladom vo všetkých kategóriách hodnotíme hospodárenie STM v sledovanom období ako úspešné. STM všetky svoje záväzky riadne a včas plnilo, vrátane činností dohodnutých v kontrakte.

STM dosiahlo vlastné výnosy vo výške 440 017 €, čo je plnenie ročných rozpočtovaných vlastných výnosov na úrovni 101,15 % a **zvýšenie oproti roku 2021 o 253 830 €**. K zvýšeniu vlastných výnosov prispeli tak aktivity STM a z toho vyplývajúca návštevnosť, ako aj úprava cenníkov vstupného a krátkodobých prenájmov priestorov.

STM v roku 2022 vykázalo zisk 1 681 €, čo je zlepšením hospodárskeho výsledku o 40 188 € oproti roku 2021. Priemerná mesačná mzda bola 1 157,9 €, čo je zvýšenie 6,2 % oproti rovnakému obdobiu 2021. Vykázaná priemerná mzda napriek miernemu nárastu je stále hlboko pod priemernou mzdou v Slovenskej republike.

V Košiciach, dňa 21. 2. 2023.

Predkladá: Mgr. Zuzana Šullová
generálna riaditeľka